

philatelica.ro

editor-fondator: DAN N. DOBRESU

redactor-șef: LÁSZLÓ KÁLLAI

Date noi despre activitatea poștală la Craiova în timpul ocupației germane 1916-1918 pagina 10 ✓

ing. Mihai Ceucă la 70 de ani pagina 1 ✓

50 de ani de hobby în cartofilie

Membru de onoare al F.F.R.

Membru fondator al Societății Române de Maximafile „dr. Valeriu Neaga”

Membru fondator al „Cartoclub” București

Membru activ al asociației

„Les Maximaphiles Français”

Președinte al Comisiei de Întreguri

Poștale a FFR

Sponsor al clubului filatelic școlar

„ing. Kiriac Dragomir” Oituz-Bacău

O carte poștală de propagandă efectiv circulantă

pagina 13 ✓

Reimpresiunile mărcilor poștale românești

pagina 14-21 ✓

Rudolf Zoscsak și

întregurile poștale

pagina 22-23 ✓

Cărți poștale de propagandă

pagina 24-25 ✓

De la fantezie la maximafile

La Semeuse (I)

pagina 26-27 ✓

Revenirea la matcă

pagina 30-32 ✓

in memoriam

Rute poștale ale corespondenței externe românești cu țările neutre și Aliate, în anii Primului Război Mondial (1914-1919) - V

pagina 2 ✓

Corespondență din Rotterdam spre România, interceptată de către britanici de pe un vas comercial olandez (iulie 1917)

inEDITORIAL

Poșta tembelă

László KÁLLAI

Recent a apărut o emisiune Romfilatelia. Din seria de patru mărci una îmi este utilă într-o colecție tematică. Firește doar marca respectivă nu o pot cumpăra. Așa e legea Romfilateliei. Dar nu cu ei e baiul, ci cu Poșta. Una dintre mărcile inutile pentru cine vrea să le folosească la francarea unei scrisori recomandate externe până în 20 gr. Pregătesc scrisoarea, lipesc o marcă

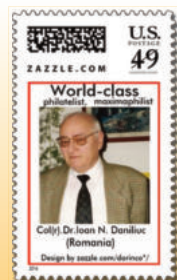
de 14,50 lei și completez până la 16 lei cu trei mărci uzuale și mă prezint la ghișeu și de aici urmează un dialog *science fiction*.

Eu - Bună ziua!

Ea - Ziceți.

Eu - Am o scrisoare recomandată... (ia scrisoarea în mână și o inspectează)

Ea - Nu vi-l primesc!

Col (r) dr Ioan DANILUC (18 februarie 1948, Suceava-16 august 2017, București) s-a mutat la cele veșnice.

continuare pe coperta 3

continuare la pag. 9

ing. Călin MARINESCU

Who is who? - Mihai Ceucă

Inginerul Mihai Ceucă s-a născut la 12 iunie 1947 la Roman. Băcăuan prin adopție profesională, a achiziționat prima piesă din colecția sa de ilustrate de epocă în anul 1965. Filatelia, în ansamblul ei, l-a cucerit inițial prin „parfumul de epocă” al pieselor filatelice și, firesc, timbrele poștale „parfumate” nefiindu-i atunci accesibile, salvarea a venit de la întregurile poștale. Îl atrăgea și cercetarea filatelică dar, marile satisfacții filatelice i-au fost oferite de munca de organizare a expozițiilor filatelice. Naționalele și, mai cu seamă, internaționalele anilor '80, '90 au fost cununi pe fruntea sa de „coordonator tehnic general”, chiar dacă unii colegi se fac că nu mai știu nimic despre acele expoziții. Decepția „prigoanei” din anii 2000 l-a îndepărtat puternic de filatelie și doar „norocul” găsirii punctului de sprijin numit maximafilie l-a menținut în lumea filatelică. Cartofilia este, i-a fost categoric, „prima dragoste”. Primă „dragoste nominală” este și colecția de ilustrate „Kruger” începută, cu fler, în primii ani de pasiune cartofilă și fructificată cu satisfacție după aproape 50 de ani, atunci când tema s-a copt și în mintea colecționarilor cu putere de decizie și manipulare. Devenit oraș de adopție, Bacăul i-a oferit terenul favorabil cultivării spiritului civic de patriotism local și respect al trecutului istoric. Activând pe acest teren a obținut cele mai dulci fructe ale satisfacției și succesului. Acest teren i-a fost favorabil în lupta cu inamicii absurzi care îi transformau plăcerea hobbyului în stress. Tactica demonstrării valorii prin rezultate efective s-a dovedit a fi învingătoare. Cartofilia i-a oferit bucuria de a cerceta, de a colabora cu oameni minunați neimplicați în cartofilie dar, iubitori ai urbei, i-a oferit satisfacția de a face oamenii să lăcrimeze de emoție la reîntâlnirea cu trecutul lor prin intermediul ilustratelor de epocă. Probabil că este fericit că a putut oferi concitadinilor săi câteva albume de înaltă ținută tipografică și că aceste cărți vor deveni, cu siguranță, izvoare istorice pentru tinerii care vor aborda istoria localității.

A pătruns, prin pasiunea sa, într-o lume cu adevărat mirifică, unde s-a consultat cu personalități

mari, din țară și din străinătate, precum filatelitul Dumitru Passalega, de la care a primit și îndemnul care i-a jalonat toată viața de colecționar: „*Tinere coleg, astăzi (anul 1981 n.n.) nu mai poți obține piese valoroase oricâți bani ai avea. Mulțumește-te cu ce găsești! Orice piesă filatelică este o clipă din istoria poștală și ea trebuie descoperită, studiată, pusă la locul ei pe coordonatele istorice și, mai ales, pusă în valoare prin prezentarea ei în expонат. Dacă nu sunt expoziții, ajută asociația ta să le organizeze*”. De la moldoveanul din ținutul Bacăului, cel care a fost unanim declarat de confracții filateliști „*Patriarhul filateliei românești*”, neuitatul inginer Kiriak Dragomir a învățat cel mai dur secret al filateliei de succes. Acesta l-a surprins în una dintre primele întâlniri din casa de pe strada Ghiociei din București cu un avertisment care putea fi demolator pentru mulți colecționari: „*Tinere, trebuie să știi că filatelia nu se face numai cu pasiune. Ai nevoie de bani! De mulți bani!*” În contextul discuțiilor despre drumul tinerilor către performanță, „nenea Kiri - patriarhul” i-a declarat: „*Ai pornit pe un drum bun și sigur dar, privind spre orizont către stejarii falnici ai filateliei care au crescut cu mult efort, nu te cățăra pe ei ca o iederă ci consolidează-ți propriile rădăcini. Poți ajunge mare chiar dacă nu ești stejar și pe dealuri cresc mii de specii frumoase. Crește mare aproape de viitorii arbori aflați acum în pepiniera filateliei și veți forma cu toții o pădure durabilă*.” Urmându-le sfaturile, Mihai Ceucă a colecționat piese puține dar reprezentative pentru temele abordate, a cercetat și a colaborat, chiar spectaculos uneori, cu colegii de generație Răzvan Popescu, Leonard Pașcanu, Emanoil Săvoiu, Adrian Miuțu și Cristian Scăiceanu. Studiul primelor întreguri poștale românești și al istoriei filatelice a urbei Bacău s-a bazat pe colecțiile proprii din care a realizat și valoroase exponate filatelice. Premiile sale sunt, ele însele, o colecție care cuprinde peste 150 de medalii între care radiază cele 14 medalii de aur obținute la expoziții naționale și internaționale și strălucește o medalie F.I.P de vermeil.

La Mulți Ani!

Cartofiliștii septuagenari ai anului 2017 sărbătorii la Piatra-Neamț. Amfition Viorel Nicolau.

Trei generații de filateliști participanți la expoziția filatelică internațională „Balkanfila 1991” de la Bacău

Rute poștale ale corespondenței externe românești cu țările neutre și Aliate, în anii Primului Război Mondial (1914-1919) - V -

dr Dan Simion GRECU, MD

B5. Corespondența cu Italia - IT este și ea destul de frecventă, astfel încât cenzura italiană apare pe multe corespondențe externe românești, atât terminale cât și (mai ales) în tranzit; evident, în cele de mai jos ne ocupăm doar de cele terminale. Până în luna mai 1915, Italia a făcut parte din rândul țărilor neutre, intrând după această dată în război de partea Aliaților.

B5a: august 1914 - octombrie 1915 (Perioada I): corespondența este dirijată pe ruta antebelică, așa numita *Rută sudică*, fiind supusă cenzurii italiene terminale după înființarea acesteia în mai 1915 (în sediul cenzurii externe din Bologna).

B5b: noiembrie 1915 - martie / iulie 1918 (Perioada II): intrarea Bulgariei în război de partea Puterilor Centrale va duce la sistarea corespondenței pe *Rută sudică* spre Italia (care făcea parte atunci dintre țările Aliate), cu obligativitatea îndrumării pe *Rută nordică*, prin intermediul Rusiei, Scandinaviei și Franței. În funcție de cenzurile aplicate, vom putea delimita mai multe situații:

Noiembrie 1915 - august 1916: corespondența poate fi cenzurată în Franța (la Dieppe) și în Italia (la Bologna). Ocazional pot exista duble cenzuri (vezi ►►►

Postal routes of Romanian foreign mail with neutral and Allied countries, during the WWI (1914-1919) - V -

B5. The correspondence with Italy - IT is also quite common, so the Italian censorship appears on many Romanian external postal dispatches, both final and (especially) in transit; obviously, in the below, we'll study only the final ones. Until the month of May 1915, Italy was among the neutral countries, entering the war after this date on the Allied side.

B5a: August 1914 - October 1915 (First Period): the correspondence is directed on the prewar route, so called the *Southern route*, being submitted to the Italian final censorship after its organization in 1915 (in the centre of foreign censorship in Bologna).

B5b: November 1915 - March / July 1918 (Second Period): Bulgaria's entry in the war on the side of the Central Powers will bring the mail suspension on the *Southern route* to Italy (at that time part of the Allied countries), with the requirement to direct it on the *Northern route*, through Russia, Scandinavia and France. Depending on the applied censorships, we could delimitate several situations:

November 1915 - August 1916: the correspondence seems to be censored in France (at Dieppe) and in Italy (at Bologna). Occasionally there are double censorships (see also Fig. 56), but in this period the Russian ►►►

Fig. 56: Plic de afaceri RO-IT recomandat din BUCUREȘTI, 22.10.1915, îndrumat pe Ruta nordică (prin Rusia și Scandinavia); aceasta este singura explicație pentru tranzitul prin Franța cu cenzură la Dieppe (ștampila de tip „République assise” cu textul **CONTROLE POSTAL DIEPPE**, alta rectangulară **OUVERT PAR / L'AUTORITE MILITAIRE**, aplicată pe eticheta tip **PTT No.509.**). La sosirea în Italia, plicul trece prin oficiul poștei externe din Bologna fără cenzură (doar cu ștampila de îndrumare BOLOGNA / POSTA ESTERA). Sosire COMO, 16.11.1915 (așadar la doar 26 zile după expediere, livrare rapidă datorită neimplicării cenzurii rusești).

Fig. 56: Registered business envelope RO-IT from BUCUREȘTI, 10/22/1915, directed on the Northern route (through Russia and Scandinavia); this is the only explanation for the transit through France with censorship at Dieppe (cachet of type „République assise” with the text **CONTROLE POSTAL DIEPPE**, other rectangular one **OUVERT PAR / L'AUTORITE MILITAIRE**, applied on the label **PTT No.509.**). At arrival in Italy the envelope passes through the external post office from Bologna without censorship (only with the guidance cancellation : BOLOGNA / POSTA ESTERA). Arrival at COMO, 11/16/1915 (so 26 days after the sending date, fast delivery because of the non-involvement of the Russian censorship).

și Fig. 56), dar în această perioadă cenzura rusească nu verifică corespondențele, astfel că cel mai frecvent aspect este acela al unicei cenzuri italiene (Bologna, vezi și Fig. 8).

August 1916 - 1918: odată cu intrarea României în război și înființarea cenzurii române, aceasta se adaugă la listă, și putem întâlni următoarele combinații:

- Pe relația RO-IT: dublă cenzură română (Iași) + rusă (Petrograd), vezi Fig. 57; sau unică cenzură română (aparent doar în primele luni, ►►►

editorship did not check up the correspondence, so that the most common aspect is that of the unique Italian censorship (Bologna, see also Fig. 8).

August 1916 - 1918: Once with the entrance of Romania into the war and with the establishment of the Romanian censorship, this one is added to the list and we could meet the following combinations:

- On the relation RO-IT: double censorship Romanian one (Iasi) + Russian one (Petrograd), see Fig. 57; or just a Romanian censorship ►►►

Fig. 57: Plic oficial al Crucii Roșii Iași RO-IT, scutit de taxe (vezi ștampilele de serviciu roșii **Societatea Națională de Cruce Roșie a României și Prisonniers de Guerre**), cartat la IAȘI în 30.01.1917, cenzurat în același oraș la 1.02.1917 (vezi ștampila roșie cu dată, a Biroului de Cenzură), tranzit PETROGRAD (sosire 31.1/13.2.1917, plecare 1/14.2.1917) timp în care a fost cenzurat de ruși (vezi ștampila dreptunghiulară violet aplicată pe eticheta de închidere, ca și cea numerică 19 și parafa censorului). Tranzit prin Scandinavia - Franța, fără alte însemne.
Fig. 57: Official envelope of the Red Cross Iasi RO-IT exempted from taxes (see the red official cancellations **Societatea Națională de Cruce Roșie a României / Red Cross National Society of Romania and Prisonniers de Guerre**) sorted at Iasi on 01/30/1917, censored in the same city on 02/01/1917 (see the red cancellation with date of the Censorship Bureau), transit PETROGRAD (arrival 31.1/13.2.1917, departure 1/14.2.1917), in that time it was censored by Russians (see the violet rectangular cancellation applied on the closing label and the numeric one 19 and the censor's seal). Transit through Scandinavia-France, without other marks.

Fig. 58: Plic IT-RO, expedit la 8.8.1916 din ROMA, cenzurat la sediul cenzurii externe Bologna (**BOLOGNA POSTA ESTERA / CENSURA MILITARE** și matricola 22), circulat prin Franța, Scandinavia și Rusia (dar fără însemne), sosit în România după intrarea acesteia în război, astfel încât e re-cenzurat cu ștampila **CENZURA MILITARĂ / BUCUREȘTI CENTRAL SCRISORI** în 13.9.1916, după cum atestă ștampila cu dată a Biroului de Cenzură București.

Fig. 58: Envelope IT-RO sent on 08/08/1916 from ROMA, censored at the external censorship bureau in Bologna (**BOLOGNA POSTA ESTERA / CENSURA MILITARE** and the matrix 22), circulated through France, Scandinavia and Russia (but without postal marks), arrived in Romania after its entry into the war, so that it is re-censored with **CENZURA MILITARĂ / BUCUREȘTI CENTRAL SCRISORI** cachet on 09/13/1916, as is attested by the dated cachet of the Bucharest Censorship Bureau.

noiembrie-decembrie 1916).

- Pe relația IT-RO: dublă cenzură italiană (Bologna) + română (București), aparent limitat la luna august 1916, vezi Fig. 58; sau dublă cenzură franceză (Dieppe) + română (Iasi), vezi Fig. 59.

B5c: ianuarie - decembrie 1919 (Perioada III): re-deschiderea *Rutei sudice* prin SHS, Italia, conduce la restabilirea corespondenței directe dintre cele două țări. Marea majoritate a pieselor circulate existente (numeroase de altfel) sunt de pe relația IT-RO, unde, până în toamna anului 1919 întâlnim ▶▶▶

(apparently only in the first months, November - December 1916).

- On the relation IT-RO : double censorship: Italian one (Bologna) + Romanian one (Bucuresti), apparently limited to the month of August 1916, see Fig. 58; or double censorship: French one (Dieppe) + Romanian one (Iasi), see Fig. 59.

B5c: January - December 1919 (Third Period): the reopening of the *Southern route* through SHS, Italy, leads to the restoring of the direct correspondence between the two countries. The vast ▶▶▶

Fig. 59: Plic IT-RO, expedit la 6.10.1916 din ROMA, fără cenzură italiană, tranzitat prin Franța, cenzurat la ieșirea din această țară de către Comisia Dieppe (vezi ștampila ovală cu numărul 5, aplicată peste eticheta de închidere). Continuă apoi prin Rusia (fără cenzură), sosind la București în 2.11.1916, dată când și este re-cenzurată, după cum atestă ștampila roșie cu dată a Biroului de Cenzură București.

Fig. 59: Envelope IT-RO sent on 10/06/1916 from ROMA, without Italian censorship, transited through France, censored at the exit from this country by Dieppe Commission (see the oval cancellation with no. 5 applied over the closing label). It goes then through Russia (without censorship), arriving in Bucharest on 11/02/1916, when is re-censored, as it's attested by the red dated cancellation of the Bucharest Censorship Bureau.

Fig. 60: Plic IT-RO, expedit din Castel del Trebbio, San Piero a Sieve, de un fost prizonier austro-ungar, cartat BORGIO SAN LORENZO (FIRENZE) la 29.10.1919, trecut prin nou-înființata cenzură italiană din Trieste (**CENSURA POSTA * ESTERA * TRIESTE** pe etichetă de închidere). Sosit probabil direct prin Ungaria, de aceea fără tranzit prin București, doar cu cenzura transilvană frontalieră **CENZURAT / ORADEA-MARE**, adresare la Târgu Secuiesc.

Fig. 60: Envelope IT-RO, sent from Castel del Trebbio, San Piero a Sieve, by a former Austro-Hungarian prisoner; sorted BORGIO SAN LORENZO (FIRENZE) on 10/29/1919, passed through the new established Italian censorship from Trieste (**CENSURA POSTA * ESTERA * TRIESTE** on the closing label). It arrived probably directly through Hungary, that's why is without transit through Bucharest, and has only the Transylvanian border censorship **CENZURAT / ORADEA-MARE**, addressed to Târgu Secuiesc.

Fig. 61: Carte poștală ilustrată RO-ES, cartată la CONSTANȚA în 5.9.1915, transportată pe Ruta sudică, cenzurată în tranzit de către francezi la Marsilia (vezi ștampila rotundă **CONTROLE POSTAL MARSEILLE**), sosire REUS la 24.9.1915 (după 19 zile).

Fig. 61: Picture postal card RO-ES, sorted at CONSTANTA on 09/05/1915, transported on the Southern route, censored in transit by French at Marseille (see the round cancellation **CONTROLE POSTAL MARSEILLE**), arrival at REUS on 09/24/1915 (after 19 days).

dubla cenzură (italiană în Bologna, Milano sau Trieste + română, vezi Fig. 60), pentru ca de prin octombrie 1919 să rămână doar cenzura română din București.

B6. Corespondența cu țările neutre din sud (Spania - ES și Portugalia - PO).

Corespondența cu Spania poate fi văzută ocazional, în schimb cea cu Portugalia este foarte rară. datorită poziției geografice, cele două țări vor fi discutate împreună.

B6a: august 1914 - august 1916 (Perioada I): până la intrarea României în război corespondența era dirijată pe ruta antebelică, așa numita *Rută sudică*, fiind supusă controlului francez începând cu luna **septembrie 1915** (odată cu înființarea biroului din portul Marsilia, unde sunt cenzurate cu ștampile de tipul '*République assise*', Fig. 61). O corespondență ES-RO din decembrie 1915 este în schimb supusă cenzurii italiene în tranzit la oficiul din Bologna (Fig. 10). Din păcate deocamdată datele sunt prea puține pentru a extrage reguli.

B6b: august 1916 - martie / iulie 1916 (Perioada II): la 28 august 1916 România va intra în război alături de țările aliate, *Ruta sudică* va fi de acum total închisă pentru România chiar și pentru expediții spre țări încă neutre, astfel că întreaga corespondență externă din/spre România va fi îndrumată pe *Ruta nordică*, cu cenzură în Rusia, eventual Franța și Marea Britanie.

B6c: noiembrie 1918 - mai 1919 (Perioada III): Începând cu luna octombrie 1918 (așadar după armistițiul cu Bulgaria, după care *Ruta sudică* este din nou accesibilă), corespondența românească în tranzit din/spre Peninsula Iberică este cenzurată la Bologna sau Milano și tranzitează Grecia și Bulgaria (vezi în Fig. 62 probabil prima corespondență sosită în România în aceste condiții).

B6d: iunie 1919 - ... (Perioada IV): Din iunie 1919, după redeschiderea rutei directe prin Elveția, corespondența cu țările iberice este dirijată pe calea ferată prin Franța, unde intră/părăsește țara prin biroul cenzurii **Beaune** (fiind aici cenzurată cu ștampile ovale cu numere: 153...173, vezi Fig. 63). Ulterior (octombrie 1919) există corespondențe care poartă doar cenzura română. ▶▶▶

majority of the existing circulated items (otherwise numerous) are on the relation IT-RO, where, until the autumn of 1919, we meet the double censorship (Italian one in Bologna, Milan or Trieste + Romanian one, see Fig. 60) and then, by October 1919, remains only the Romanian censorship from Bucharest.

B6. The correspondence with the neutral countries of the South (Spain - ES and Portugal - PO).

The correspondence with Spain could be seen occasionally, but that with Portugal is very rare. Because of their geographical position the two countries will be together subject to our discussion.

B6a: August 1914 - August 1916 (First Period): up to the Romania's entry into the war the mail was directed through the prewar route, so called the *Southern route*, being submitted to the French control starting with September 1915 (with the establishment of the Bureau in Marseille where it's censored with the cachets of type '*République assise*', Fig. 61). But a mail from December 1915 ES-RO is submitted to the Italian censorship in transit at the office in Bologna (Fig. 10). Unfortunately there are few data to extract rules.

B6b: August 1916 - March / July 1916 (Second Period): on August 28th, 1916 Romania will enter the war on the side of the Allied countries, the *Southern route* being closed from now on even for the dispatches to the countries still neutral, so that all external correspondence from/to Romania will be directed on the *Northern route*, eventually France and Great Britain.

B6c: November 1918 - May 1919 (Third Period): Starting with October 1918 (so after the armistice with Bulgaria when the *Southern route* is again accessible), the Romanian mail in transit from/to Iberian Peninsula is censored in Bologna or Milan and goes by transit through Greece and Bulgaria (see in Fig. 62 probably the first mail arrived in Romania under these circumstances).

B6d: June 1919 - ... (Fourth Period): Starting with June 1919, after the reopening of the direct route to Switzerland, the mail with the Iberian countries is directed on the railways through France, where enters/leaves the country through the censorship bureaus of **Beaune** (here being censored with the oval cachets with numbers : 153...173, see Fig. 63). Afterwards (October 1919) there are dispatches bearing only the Romanian censorship. ▶▶▶

Fig. 62: Carte poștală ES-RO, scrisă la Madrid în 29.9.1918 cu următorul text, tradus din franceză: Dragă frate! Circulația scrisorilor sau cărților poștale din România pare în continuare imposibilă. A fost un miracol primirea cărții poștale expediate din Iași la 1 Noiembrie (1917). Eu îți scriu din timp în timp, sperând ca una dintre cărțile poștale sau scrisorile mele să aibă norocul să sosească. Expeditorul a adăugat manuscris indicația Nouvelles-Famille (conform reglementărilor aceste Noutăți despre familie aveau prioritate la expediere) și via Francia (așadar pe Ruta nordică). Cartată MADRID în 29.9.1918, ajunge la cenzura franceză din Dieppe, unde este aplicată o ștampilă ovală **CONTROLE * PAR L'AUTORITE MILITAIRE / 3**, pe care s-a adăugat o steluță violet, semn că a fost verificată și pentru cerneluri invizibile. Cum livrarea prin Rusia era imposibilă din 16.7.1918, dar între timp se redeschise Ruta sudică, corespondența este returnată spre Italia fiind cenzurată la Milano (unde primește ștampilă **RR POSTE * CENSURA** pe verso, iar pe avers cea roșie bilineară **MILANO / POSTA ESTERA** și dreptunghiulară **L.P. /189**). Mai apare pe verso ștampilă triunghiulară franceză **No** (folosită în Grecia) și ștampilă de sosire la București cu data 3?.2.1919.

Fig. 62: Postal card ES-RO, written in Madrid on 09/29/1918 with the following text, translated from French: Dear brother! The circulation of the letters or postcards from Romania seems still impossible. It was a miracle to receive the postcard sent from Iasi on November 1st (1917). I'll write you from time to time, hoping that one of my postcards or my letters will have the chance to arrive. The sender added the handwritten note Nouvelles-Famille (according to the regulations these News about family had dispatching priority) and via Francia (so that on Northern route). Sorted in MADRID on 09/29/1918 it arrives at the French censorship in Dieppe, where it's applied the oval cancellation: **CONTROLE * PAR L'AUTORITE MILITAIRE / 3**, where a little violet star was added as a sign attesting that it was verified also for invisible inks. Because the delivery through Russia was impossible from 07/16/1918, but in the meantime the Southern route was reopened, the mail is returned to Italy, being censored in Milan (where it receives on the reverse **RR POSTE * CENSURA** cancellation, and on the front the red **MILANO / POSTA ESTERA** bilinear cancellation and **L.P. /189** rectangular one). On the reverse it appears also the French triangular cancellation: **No** (used in Greece) and the arrival cancellation in Bucharest with the date 3?.2.1919.

Fig. 63: Carte poștală ilustrată ES-RO, expdiată din Barcelona la 11.6.1919 (TCV), transportată prin Franța, cu cenzura la ieșirea din țară spre Elveția, la **Beaune** (ștampilă ovală **OUVERT * Par L'AUTORITE MILITAIRE / 173**), sosire CRAIOVA la 28.6.1919.

Fig. 63: Picture postal card ES-RO, sent from Barcelona on 06/11/1919 (TCV), transported through France, with censorship cancellation at the exit from the country to Switzerland, at **Beaune** (**OUVERT * Par L'AUTORITE MILITAIRE / 173** oval cancellation), arrival at CRAIOVA on 06/28/1919.

B7. Corespondența cu țările neutre din nord (Olanda - NL, Danemarca - DK, Suedia - SU, Norvegia - NO).

Geografic Danemarca, Suedia și Norvegia împărtășesc aceeași caracteristici ale corespondenței poștale (Finlanda era parte componentă a Imperiului Tarist), fiind separate de Olanda printr-un

B7. The correspondence with neutral countries from the North (Netherlands - NL, Denmark - DK, Sweden - SU, Norway - NO).

Geographically, Denmark, Sweden and Norway share the same characteristics of the postal mail (Finland was part of the Tsarist Empire), being separated from Netherlands by a German territory. But here, for the moment, we'll analyse them together.

Fig. 64: Plic multifrancat recomandat RO-SU, expedit din BRĂILA la 20.2.1916, cenzurat la oficiul austro-ungar din Braşov (ştampla ÜBERPRÜFT peste eticheta de închidere), sosire Stockholm.

Fig. 64: Registered multi-franked envelope RO-SU, sent from BRAILA on 02/20/1916, censored at the Austria-Ungarian office from Brasov (ÜBERPRÜFT cancellation over the closing label), arrival in Stockholm.

Fig. 65: Plic RO-DK, expedit din BUCUREȘTI la 14.12.1915, circulat prin Austro-Ungaria, cenzurat la ieşire în biroul austriac Feldkirch, transportat prin Elveția, Olanda cu sosire la Copenhaga (verso) în 27.12.1915 (după 13 zile).

Fig. 65: Envelope RO-DK, sent from BUCUREȘTI on 12/14/1915, circulated through Austria-Hungary, censored at the exit at the Austrian office Feldkirch, transported through Switzerland, Netherlands with the arrival in Copenhagen (on the back) on 12/27/1915 (after 13 days).

teritoriu german. Totuși, deocamdată le vom discuta aici împreună.

B7a: august 1914 - august 1916 (Perioada I): până la intrarea României în război, numeroasa corespondență este dirijată pe ruta antebelică, prin Austro-Ungaria (Budapesta - Viena - Feldkirch) - Elveția - Olanda / Scandinavia, suportând cenzura austro-ungară la Braşov (Danemarca, Norvegia, Suedia, Olanda), Timişoara (Olanda), Budapesta (Danemarca), Viena (numai pe relația NL-RO) sau Feldkirch (Danemarca) vezi Fig. 64 și Fig. 65.

B7b: august 1916 - martie / iulie 1918 (Perioada II): după intrarea României în război și pierderea statutului de țară neutră, corespondența cu țările neutre din vestul și nordul Europei va fi îndrumată pe Ruta nordică. De remarcat că în cazul acestor țări, Ruta nordică este scurtă și simplă, ea implică o singură oprire pentru cenzură, cea din Rusia în Petrograd sau Odesa, după care corespondența era direct livrată în Suedia (Fig. 66 - Fig. 67), de unde ajungea pe calea ferată în Norvegia (Fig. 68) sau Danemarca (Fig. 69). În schimb, distribuția în Olanda era mai dificilă, ea trebuind făcută pe mare, prin intermediul unuia din vasele comerciale aliate care o legau de Scandinavia, cu riscul interceptării lor de către cenzura britanică (vezi Fig. 70, coperta 1).

B7a: August 1914 - August 1916 (First Period): Until the Romania's entry into the war, the huge correspondence was directed to the prewar route through Austria-Hungary (Budapest - Vienna - Feldkirch) - Switzerland - Netherlands / Scandinavia, bearing the censorship of Austria-Hungary at Brasov (Denmark, Norway, Sweden, Netherlands), Timisoara (Netherlands), Budapest (Denmark), Vienna (only on the relation NL-RO) or Feldkirch (Denmark) see Fig. 64 and Fig. 65.

B7b: August 1916 - March / July 1918 (Second Period): after Romania's entry into the war and the loss of the status of neutral country, the correspondence with the neutral countries from the West and the North of the Europe will be directed through the Northern route. To note that regarding these countries the Northern route is short and simple, it involves only one stop for censorship, in Russia at Petrograd or Odessa, then the correspondence was directly delivered in Sweden (Fig. 66 - Fig. 67), from where this arrives on the railway in Norway (Fig. 68) or Denmark (Fig. 69). Instead, the delivery in Netherlands was more difficult, it had to be made on the sea, through one of the allied commercial ships in connection with Scandinavia, with the risk of their interception by the British censorship (see Fig. 70, cover 1).

Dan Simion GRECU, MD, is native of Hunedoara, Romania, and received his education in medicine and history. Working in philately: postal history of Romanian territory. Contact: damirro@yahoo.com.

Fig. 66: Plic RO-SU, expedit din IAȘI la 1.3.1917, cenzurat la Iași cu ștampilele refugiate roșii București-Scrișori în data de 6.3.1917, circulat pe Ruta nordică prin Rusia, unde este re-cenzurat la Odesa la 4/17.3.1917, sosire direct la STOCKHOLM în 3.4.1917 (așadar la o lună după expediere).

Fig. 66: Envelope RO-SU, sent from IASI on 03/01/1917, censored in Iasi with the refugee red cachets București-Scrișori on 03/06/1917, circulated on the Northern route through Russia, where is re-censored in Odesa on 4/17.3.1917, direct arrival at STOCKHOLM on 04/03/1917 (so that a month after the sending).

Fig. 67: Carte poștală SU-RO, scrisă și expedită de refugiați români din STOCKHOLM la 24.8.1917. La acea dată traficul poștal cu România se desfășura fără probleme pe Ruta nordică, corespondența ajunge în Rusia la Petrograd unde este cenzurată cu ștampila dreptunghiulară și cea numerică 16/6. Din motive necunoscute însă, cartea poștală întârzie foarte mult pe drumul spre Rusia, sau este blocată la Petrograd timp de mult luni, până la momentul la care tranzitul poștal prin Rusia este definitiv suspendat (iulie 1918). Ca urmare, este returnată expeditorului, purtând o ștampilă rusească pe trei rânduri și una franceză pe două rânduri, care anunță în esență același lucru: Livrarea imposibilă din cauza războiului. Sosește retur la BĂSTAD în 5.9.1918, la peste un an de la expediere.

Fig. 67: Postal card SU-RO written and sent by Romanian refugees from STOCKHOLM on 08/24/1917. At that time the postal traffic with Romania was realized without problems on the Northern route, the correspondence arrives in Russia at Petrograd where is censored with the rectangular cachet and with the numeric one 16/6. But from unknown reasons the postal card is late very much on its way to Russia or is blocked in Petrograd for many months, up to the moment when the postal traffic through Russia is definitively suspended (July 1918). As a result it is returned to the sender, bearing a Russian cancellation on three rows and a French one on two rows informing in essence over the same situation: Impossible to deliver because of the war. It's returned and arrives at BĂSTAD on 09/05/1918, more than a year after its sending.

Fig. 68: Carte poștală ilustrată NO-RO, expedită din BERGEN la 23.2.1917, trece pe calea ferată prin Suedia în Rusia, unde este cenzurată la Petrograd cu ștampila dreptunghiulară a cenzorului nr. 142 și cea numerică 16/6, tranzitează IAȘI unde este recenzată la 10.5.1917, sosește la BĂRLAD în 12.5.1917 (două luni jumătate).

Fig. 68: Picture postcard NO-RO, sent from BERGEN on 02/23/1917, passes on railway through Sweden in Russia, where is censored in Petrograd with the rectangular cachet of the censor number 142 and the numeric one 16/6, in transit through IAȘI where is recensored on 05/10/1917, arrives in BĂRLAD on 05/12/1917 (two months and a half).

Fig. 69: Plic recomandat RO-DK, expedită din GALAȚI la 11.10.1917, sosește la IAȘI în 13.10.1917 dar este cenzurat aici doar la 10.11.1917 (așadar după o lună, vom discuta poate această situație cu altă ocazie), fiind aplicate ștampilele **CENSURAT N** și **LIBER Recomandate**, pe eticheta de închidere **ILFOV**. Trece în Rusia, unde este cenzurată la **Petrograd** cu ștampila dreptunghiulară a cenzorului nr. 1277 și încă una aplicată pe eticheta de închidere. Sosește la Copenhaga în 10.12.1917 (după încă o lună de la plecarea din Iași).

Fig. 69: Registered envelope RO-DK, sent from GALAȚI on 10/11/1917, arrives in IAȘI on 10/13/1917 but is censored here just on 11/10/1917 (so that a month after - maybe another time we'll talk about), being applied the cancellations: **CENSURAT N** and **LIBER Recomandate**, on the closing label: **ILFOV**. It passes in Russia where is censored in **Petrograd** with the censor's rectangular cachet no. 1277 and another one on the closing label. It arrives in Copenhagen on 12/10/1917 (after another month since its departure from Iași).

Fig. 70: Carte poștală NL-RO, expedită din ROTTERDAM la 18.7.1917 și adresată în România, pe Ruta nordică. În dreapta se vede o ștampilă mai slabă din LONDON cu data 24.7.1917, o dovadă rară a primei părți a circuitului poștal, pe o navă comercială olandeză care a acostat (de voie sau de nevoie) în portul Londra, de unde corespondența e trimisă mai departe în Norvegia, apoi pe calea ferată prin Suedia în Rusia, unde este cenzurată la **Petrograd** cu ștampila dreptunghiulară a cenzorului nr. 133. Tranzitează IAȘI unde este recenzată în 21.9.1917 (cu ștampila **LIBER * Recomandate**), apoi sosește la GALAȚI în 22.9.1917.

Fig. 70: Postcard NL-RO, sent from ROTTERDAM on 07/18/1917 and addressed in Romania, on the Northern route. On the right side it's seen a weaker cancellation from LONDON with the date 07/24.1917, a rare proof of the first part of the postal circuit, on a Dutch commercial ship which accosted (willingly or by need) in London harbour; from where the correspondence is sent far away in Norway, then on the railway through Sweden in Russia, where is censored at **Petrograd** with the censor's rectangular cachet no. 133. It passes through IAȘI where is re-censored on 09/21/1917 (with **LIBER * Recomandate**) then arrives in GALAȚI on 09/22/1917.

continuare în numărul următor

continued on next issue

inEditorial

urmare de pe coperta 1

Eu - De ce?

Ea - De unde aveți timbrul ăsta?

Eu - De la Romfilatelii.

Ea - Păi... mergeți la ei și trimiteți scrisoarea cu ei. Noi nu folosim timbre din astea. Mergeți la firma asta Rom... cum îi spuneți. Da' cine sunt ăștia? O firmă de curierat?

Eu - Nu! Este societatea care e-mite mărcile poștale pentru Poșta Română.

Ea - Noi nu avem timbre din asta. Nu vă primesc! (Cu scrisoarea în mână cere întărire. Imediat apar două cucoane, inspectează și ele timbrul și în cor dau verdictul: Noi nu folosim timbre din astea.)

Ea în continuare - Rupeți timbrul ăsta și pun eu timbre bune... (în acest timp încearcă cu unghia să desfacă marța).

Eu - Nu o rupeți!

Ea - Atunci mergeți la Rom... ăsta, de unde ați cumpărat-o.

Nu mă las intimidat și apelez la diriginta de oficiu. Mă ascultă îmi ia scrisoarea și o inspectează și ea.

Diriginta - De unde aveți timbrul?

Eu - De la Romfilatelii.

Diriginta - Înțeleg, dar dvs. vreți să trimiteți scrisoarea prin Poșta Română.

Eu - Da! Marca în cauză este o emisiune pentru Poșta Română.

Diriginta - Eu nu am primit așa ceva.

Eu - Asta nu este vina mea! Vă

rog, verificați pe pagina web al Romfilateliei dacă Poșta Română a primit sau nu din această marța.

Îi indic adresa de web, se așează, mai inspectează puțin scrisoarea și se apucă să deschidă pagina Romfilateliei.

Constată. Se miră. Mai compără marța cu imaginea de pe site și dă verdictul:

- De această dată vi-l primesc, dar data viitoare să cumpărați timbrele de la ghișeu!

O cheamă pe colaboratoarea ei și dispune. După ce se tipărește tithețul de recomandat mi se mai atrage odată atenția:

- Ați auzit ce a zis șefa!

Date noi despre activitatea poștală la Craiova în timpul ocupației germane 1916-1918

Cristian Andrei SCĂÎCEANU

Anul acesta, când se împlinesc 100 de ani de la deschiderea serviciului poștal pentru populație în timpul ocupației germane, constatăm că subiectul continuă să fie atractiv pentru filателиști, fie ei din Germania, România sau alte țări. La atractivitatea temei contribuie, paradoxal poate, existența unor „pete albe”, aspecte încă neelucidate ale activității poștale din acea perioadă, pe care colecționarii caută să le lămurească coroborând datele din arhive, presa timpului și literatura memorialistică cu descrierea corespondențelor poștale din epocă.

În acest context, prezentăm mai jos câteva documente care aduc noi informații despre funcționarea serviciului poștal pentru populație la Craiova în perioada ocupației germane.

La 26 noiembrie / 9 decembrie 1917 s-a semnat la Focșani armistițiul dintre România și Rusia pe deoparte, respectiv Puterile Centrale pe de altă parte. Principală consecință a armistițiului a fost încetarea ostilităților și transformarea liniei frontului într-o linie de demarcație. O altă consecință a armistițiului a fost apariția premiselor unor comunicări directe, la început timide și sporadice, dintre teritoriul ocupat și Moldova, ce fuseseră întrerupte din iarna anului 1916. Prin comunicări directe înțelegem schimburile de corespondențe poștale și circulația unor persoane dincolo de linia de demarcație.

În acest context trebuie privită cartea poștală pe care o prezentăm în Fig. 1. Ea a fost scrisă la 8 decembrie 1917, dintr-o localitate neprecizată din Moldova (posibil Iași) și adresată la Craiova, în teritoriul ocupat. Cartea poștală nu are nicio urmă de trecere prin sistemul poștal din Moldova (nici ștampilă poștală de cartare, nici ștampilă de cenzură, nici adnotare cu caracter poștal) și modul cum a ajuns până la linia de demarcație nu poate fi determinat cu certitudine. Avem unele presupuneri, dar până la elucidarea acestui aspect ne abținem să avansăm supoziții. Un alt element interesant este lipsa numelui expeditorului și

New data about postal activity in Craiova during the German occupation 1916-1918

This year, when there are celebrated 100 years from the opening of the postal service for population during the German occupation, we see that the subject continues to be an attractive one for the philatelists, either from Germany, Romania or other countries. The attractiveness of the theme is paradoxically magnified by the existence of the „white spots”, issues unsolved yet of the postal activity of that period of time, that collectors are trying to clarify corroborating the data from archives, press of the time and memoirs with the decryption of the postal mail of that time.

In this context we present you below some documents that bring new information about the operation of the postal service for population in Craiova during the German occupation.

On November 26th / December 9th, 1917 it was signed at Focsani the armistice between Romania and Russia on the one hand and the Central Powers on the other hand. The main consequence of the armistice was the cessation of hostilities and the front line that turned into a demarcation line. Other consequence of the armistice was the appearance of the premises for a direct communication, at the beginning shy and sporadically, between the occupied territory and Moldova, which had been interrupted in the winter of 1916. By direct communication we understand the exchange of postal mail and the circulation of some people beyond the demarcation line.

This is the context in which you have to look at the postal card presented in Fig. 1. This was written on December 8th 1917, came from an unmentioned locality of Moldova (possible Iasi) and sent to Craiova, in the occupied territory. The postal card has no mark of its passage through the postal system in Moldova (no sorting cachet, no censorship cancellation or postal annotation) and the way of its arrival at the demarcation line can not be determined with certainty. We have some guesses, but up to elucidate this aspect we refrain to make suppositions. Other interesting element

Fig. 1

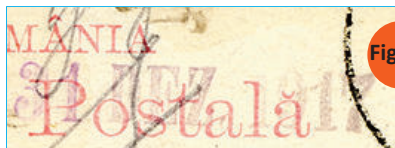

Fig. 1a

Fig. 1b

adresa acestuia. Desigur că pentru destinatar era suficientă semnătura „lone!”, așa cum apare pe corespondență, dar pentru cenzură și poștă ar fi trebuit să figureze adresa și numele complet al expeditorului. Și totuși acestea lipsesc, ceea ce ne face să credem că sistemul de trimitere al corespondenței spre linia de demarcație a fost unul atipic.

Și datarea corespondenței comportă unele discuții. Dacă data de 8 decembrie este pe stil vechi, atunci corespondența a fost scrisă la aproape două săptămâni de la semnarea armistițiului în casele Apostoleanu din Focșani. Dacă însă data este pe stil nou, atunci corespondența a fost scrisă cu o zi înainte de semnarea armistițiului, anticipând efectele acestuia.

După ce a trecut linia de demarcație - repetăm, fără niciun însemn al poștei sau cenzurii române - cartea poștală a fost cenzurată la București de germani (ștampila de cenzură tip **Z7** - Fig. 1a) și îndrumată la destinație, unde a primit ștampila de sosire CRAIOVA - 9 IAN 918 (Fig. 1b). Prin cele două ștampile aplicate în teritoriul controlat de germani cartea poștală devine un document foarte interesant, deoarece:

- este cea mai timpurie corespondență poștală cunoscută de noi, sosită din Moldova în teritoriul ocupat, fapt atestat de data ștampilei de cenzură 31 decembrie 1917;

- este cea mai timpurie corespondență poștală cunoscută de noi cu ștampila de zi din Craiova, prin data 9 ianuarie 1918, devansând astfel data de 28 ianuarie 1918 semnalată de Manfred Althen ¹ și data de 15 ianuarie 1918, când documentele de arhivă menționează deschiderea altor oficii poștale în afară de București.

Existența unui centru de cenzură german la Craiova în cursul anului 1918, acel *Postüberwachungsstelle 24b*, este de mult timp semnalată și recunoscută de toată lumea. Notabilă în acest sens este piesa prezentată de Manfred Althen ², cea mai timpurie cunoscută, având data 28 ianuarie 1918, identică cu ștampila de cartare CRAIOVA 28 IAN 918. Chiar dacă nu aduc niciun element de noutate, prezentăm în Fig. 2 și Fig. 3 două cărți poștale pentru datele identice ale ștampilelor de cenzură și cartare

is the lack of the sender's name and his address. Of course that, for the recipient, the signature „lone!” was enough, as it appears on the envelope, but for censorship and post service the sender's full name and address would have to appear. But they are missing, what makes us to believe that the system of mail delivery to the demarcation line was one atypical.

Also the dating of the correspondence is subject to discussions. If the date of December 8th is on the Julian calendar, the letter was written almost two weeks after the signing of the armistice in the Apostoleanu houses from Focșani. But if the date is on the Gregorian calendar then the letter was written a day before the signing of the truce, anticipating its effects.

After it passed the demarcation line - we say again, without any Romanian postal or censorship mark - the postal card was censored in Bucharest by Germans (censorship cancellation type **Z7** - Fig. 1a) and directed to destination, where it received CRAIOVA - 9 IAN 918 (Fig. 1b) arrival cancellation. Through those two cachets applied in the territory controlled by Germans the postal card becomes a very interesting document, because:

- it's the earliest postal mail known by us, arrived from Moldova in the occupied territory, fact which is attested by the date of the censorship cancellation : December 31st, 1917;

- it's the earliest postal mail known by us with the postmark from Craiova, through the date of January 9th, 1918 preceding the date of January 28th, 1918 signalled by Manfred Althen ¹ and the date of January 15th 1918, when the archive documents mention the opening of other post offices except Bucharest.

The existence of a German censorship office in Craiova during 1918, the *Postüberwachungsstelle 24b*, was reported a long time ago and recognized by everyone. In this respect the piece presented by Manfred Althen ² is remarkable, the earliest item known, bearing the date of January 28th 1918, identical with CRAIOVA 28 IAN 918 sorting cancellation. Even if it's not a novelty, I present in Fig. 2 and Fig. 3 two postal cards for the identical date of the censorship and sorting cancellations from Craiova. The letter from Fig. 2, bearing a mixed franking, consisting of the postage stamp of 10 bani of the 2nd issue and that of 15 bani of the 1st issue, was sent from Craiova

Fig. 2

Fig. 3

¹ Manfred Althen, *Die Landespost in Rumänien 1917–1918 und ihre Postanstalten*, 2008, p. 44.

² *Ibidem*.

din Craiova. Scrisoarea din Fig. 2, având o francatură mixtă formată din marca de 10 bani din emisiunea a II-a și 15 bani din emisiunea I-a, a fost expediată din Craiova la București și are ștampila de cartare CRAIOVA -4MAR918 și ștampila de cenzură GEPRÜFT/ 4 MRZ. 1918/Postüberwachungsstelle (Z3). Cartea poștală din Fig. 3 a fost expediată nefrancată din comuna Giorocu Mare (jud. Dolj), sosită la Craiova

unde s-a aplicat ștampila de sosire CRAIOVA -3 MAI 918 și ștampila de cenzură ovală GEPRÜFT-3 MAI. - 1918 / POSTÜBERWACHUNGSSTELLE (Z22). Adnotarea cu creion albastru T 20 vizează încasarea taxei porto de 20 de bani, dublul insuficienței de francare.

În Fig. 4 prezentăm o altă carte poștală, expediată din Bârsești, jud. Olt, la 25 aprilie 1918 (probabil stil vechi) spre Craiova. Ștampila de cartare este DRĂGĂNEȘTI - OLT cu data -8 MAI 918, iar la sosire s-a aplicat ștampila de cenzură ovală GEPRÜFT- 10. - MAI. - 1918 / POSTÜBERWACHUNGSSTELLE (Z22). Adnotarea de mână „Înregistrat no 29/IV” demonstrează că destinatarul a primit cartea poștală adouă zi după cenzurare, adică pe 11 mai 1918 stil nou, adică pe 29 aprilie stil vechi.

Existența unui oficiu poștal la Drăgănești era un fapt cunoscut³. Cartea poștală este interesantă prin ștampila DRĂGĂNEȘTI - OLT nesemnălată până acum.

³ Ibidem, p. 63 și 85.

to Bucharest and has CRAIOVA -4MAR918 sorting cancellation and GEPRÜFT/ 4 MRZ. 1918 / Postüberwachungsstelle (Z3) censorship cancellation. The postal card from the Fig. 3 was sent unfranked from the village Giorocu Mare (Dolj district), arrived in Craiova, where CRAIOVA -3 MAI 918 arrival cachet and the oval GEPRÜFT- 3 MAI. - 1918 / POSTÜBERWACHUNGSSTELLE (Z22) censorship cachet have been applied. The annotation in blue pencil T 20 refers to the collection of 20 bani porto tax, the double of the insufficient franking.

In the Fig. 4 we present other postal card, sent from Barsesti, Olt district, on April 25th 1918 (probably the Julian calendar) to Craiova. DRĂGĂNEȘTI - OLT sorting cancellation has the date -8 MAI 918, and at arrival the oval GEPRÜFT- 10. - MAI. - 1918 / POSTÜBERWACHUNGSSTELLE (Z22) censorship cachet was applied. The note written by hand „Înregistrat no 29/IV” / Registered no. 29/IV/ shows that the recipient received the postal card the second day after the censorship operation, so that on May 11th 1918 the Gregorian calendar and April 29th the Julian calendar.

The existence of post office at Drăgănești was a well-known fact³. The postal card is interesting through the DRĂGĂNEȘTI - OLT postmark that has not been mentioned so far.

Fig. 4

Fotografiile pictate: O extrem de rară plajă a colecționisticii

Zilele trecute am reușit să achiziționez de la anticariatul domnului Nicolae Zegrea, din București, o extrem de rară piesă de cartofilie, piesă care mi-a adus lămuriri veridice asupra unor mai vechi și mai puțin cunoscute practici din perioada interbelică - piesă care mă simt aproape obligat - să o prezint și cititorilor atât de avizați ai revistei.

Mai întâlnisem și în trecut - din respectiva perioadă a începuturilor - unele fotografii ce fuseseră pictate color pentru a le face mai prezentabile. Erau, însă, așa cum părea de așteptat, piese mai rar întâlnite și care - în niciun caz - nu ar fi reușit să facă față unei expunerii în acea clasă, atât de interesantă, a exponatelor de: „Un Panou”; iar asta atât din cauza rarității lor, ca și a unei foarte slabe informări din partea colecționarilor cartofilii.

Respectiva piesă, extrem de rară, pe care v-o și prezint alăturat în premieră, ne redă foarte bine știutul „pod umblător” dintre Băile Călimănești și Mănăstirea Turnu, de peste Olt. Dar, spre deosebire de celelalte fotografii pictate pe care le mai întâlnisem până acum, ne aflăm în fața unei realizări personale de o factură cu totul originală. Explicitez:

Dăruitul pictor amator ne înfățișează pe cei peste 20 de călători ocazionali, prezentându-ni-i pe fiecare printr-un specific cu totul personal - atât ca îmbrăcăminte, cât și ca atitudine. Astfel, putem observa o foarte variată coloristică a înfățișării fiecăruia dintre ei. Iar (culmea!) fiecare dintre călători mai apare și reflectat în apa Oltului... Păcat doar că pe iscusitul (și nu doar pe dăruitul) pictor nu am reușit încă până acum să-l identific. Dar cine știe ce ne mai poate rezerva viitorul? Pentru că (certa mea părere) ar fi că respectivul meseriaș era cu siguranță un obișnuit al Băilor Călimănești-Căciulata. Iar, o oarece corespondență, cumva, ceva, pot oricând să ne apară...

O carte poștală de propagandă efectiv circulată

dr Dan Simion GRECU

Cartea poștală de propagandă alăturată este de un tip deja comunicat (*Prizonieri români liberiți, lucrându-și via*), dar este cu totul dozebită, fiind **prima** astfel de carte poștală **efectiv circulată**. După cum era de așteptat, circulația sa a avut loc prin intermediul *poștei militare germane* (Feldpost), faptul că un exemplar nou-nouț a stat la dispoziția unui ofițer german ne confirmă încă odată cine și când a stat în spatele producției acestor cărți poștale. Textul datat 7.12.1917 este scris de un *Gustav M. Schultz*, care făcea parte din comandamentul Brigăzii 1 Cavalerie, unitate unde este aplicată ștampila de cenzură militară cu textul **S.B. / 1. Kav.-Brig.**, (unde S.B. = Soldatenbrief), iar destinația este în Schönebeck (Elbe), Germania, fiind primită acolo la 28.12.1917, conform unei discrete notații manuscrite pe verso. Cartarea corespondenței a fost făcută la 8.12.1917 cu o ștampilă *oarbă* **K. D. Feldpost * c** (folosită de oficiul poștal militar german nr. 454 din **Focșani**).

Istoria brigăzilor de cavalerie este destul de complicată, dar se pare că în decembrie 1917 Brigada 1 Cavalerie își schimbase numele deja de două ori, prima dată în 2.11.1916 când a fost redenumită **Siebenbürgener-Kavallerie-Brigade** (*Brigada de Cavalerie Transilvăneană*, cu sediul în Brașov), a doua oară în 1.6.1917, dată de la care se numește **7. (Kgl.Bayer.) Kavallerie-Brigade** (*Brigada 7 Cavalerie Bavareză*, desfășurată din ianuarie pe râul Putna). Ulterior, din septembrie 1917 reîntălnim numele de **1. Kavallerie Brigade** (formație nouă ?), parte componentă a Diviziei 303 Germane.

Piesa descrisă are importanță și din alt punct de vedere. Au fost voci care, pe bună dreptate, s-au întrebat cum a fost posibil ca timp de aproape 100 ani aceste cărți poștale să fie necunoscute colecționarilor, și dintr-o dată, în decurs de 1-2 ani, să fie găsite atât de multe exemplare diferite. S-a avansat ideea că acestea ar fi fost stocate undeva, iar depozitul a fost împrăștiat prin diverse licitații în ultimii ani (dar

proveniența geografică atât de răspândită, ca și calitatea diferită a pieselor nu susține această supoziție). Probabil nerostită a rămas o altă supoziție, cum că acestea ar fi producții mult mai recente, fanteziste (deși aspectul grafic concordă perfect cu perioada 1916-1917). Iată că acum, având sub ochi această piesă autentic circulată prin *Feldpost*-ul german în decembrie 1917, sunt înlăturate posibilele speculații asupra originii cărților poștale. Este așadar o confirmare a supozițiilor noastre de până acum, că aceste cărți poștale au fost tipărite de către ocupantul german din România, la o dată anterioară lunii decembrie 1917 !

Patrick Maselis noul președinte al RPSL

În luna iunie a acestui an dl Patrick Maselis a fost ales președinte al **Royal Philatelic Society London** (RPSL). Organizația, renumită pe plan mondial, este cea mai veche societate filatelică din lume, înființată în 1869. În anul 1896 ducele de York, viitorul rege George V, fiul regelui Eduard VII, a devenit președinte al societății. Patrick Maselis este primul președinte non-britanic din istoria de

aproape 150 de ani a societății.

Patrick Maselis, un remarcabil filatelist belgian, care continuă de 4 generații pasiunea pentru colecționarea mărcilor poștale în familia sa, este și președintele prestigiosului *Club de la Monte Carlo* al elitei filateliei mondiale. Mandatul noului președinte este de doi ani.

Felicitari Patrick!

DIN LUMEA COLECȚIONARILOR INFO-HOBBY, nr. 7-8/2017, editor Sergiu Marian Găbureac, <http://blogulluigabu.blogspot.ro/>. Din sumar: Omagiu înaintașilor eroi!; Bușteniul de altădată; În memoriam:

Ioan Daniliuc; Reacții la articolul *Marca poștală românească în metastază!* (neapărat de citit); Istoria cercului filatelic Roșiorii de Vede; Din presa filatelică antebelică (III); Librăria DLC. (dnd)

Reimpresiunile mărcilor poștale românești 1952-1959

Norbert BLISTYAR

Mulți dintre noi își mai amintesc desigur de acele plicuri filatelice cu câștig care au apărut pe piața filatelică pe la mijlocul anilor '60 și care se adresau în special tineretului în ideea de a-l îndemna spre colecționarea de mărci poștale. Plicurile conțineau de obicei timbre și deseori chiar serii întregi de mărci poștale românești ștampilate, apărute relativ recent față de data punerii în vânzare a plicurilor respective și ca material de completare până la numărul de bucăți menționate pe plic și timbre depariaate din emisiunile apărute anterior între anii 1952-1959. Pentru toate aceste mărci s-a încetățenit termenul de „preobliterate” pentru faptul că păraseau fabrica de timbre deja obliterate, fiind destinate să certifice plata unei taxe poștale, ci doar să fie colecționate ca atare. Spre deosebire de acestea, mărcile preobliterate așa cum apar în alte țări (Franța, Monaco etc.) sunt destinate și sub această formă să ateste plata unui serviciu poștal în situația economisirii manoperei de anulare/obliterare efectuată în cadrul unui oficiu poștal. Mărcile corespunzătoare emisiunilor din anii 1952-1959 găsite în plicuri, diferite de cele primite în acei ani prin abonament sau cumpărate la oficiile poștale sau de cele colecționate de pe corespondența poștală. Ne aflăm deci în fața unor reimpresiuni.

Trebuie să precizăm aici că mărcile preobliterate comercializate prin întreprinderea filatelică de stat, I.C.S. Filatelă și apoi Rompresfilatelă, se împart în două categorii, pe deoparte mărcile care păraseau Fabrica de Timbre gata ștampilate spre a fi vândute colecționarilor ca serii întregi la prețul de 25 % din valoarea nominală și pe de altă parte reimpresiunile unor mărci apărute anterior precum și seriile scurte care păraseau Fabrica de Timbre de asemenea gata ștampilate și erau destinate comercializării prin plicuri filatelice. Ani de-a rândul am privit asemenea altor colecționari din România, aceste mărci preobliterate ca pe o joacă de copii. Eliminarea lor pe atunci din exponate și implicit din clasoarele colecționarilor de vază, sau a celor care se credeau a fi printre aceștia, a însemnat trecerea lor pentru o lungă perioadă de timp în anonimat filatelic. Nici catalogele românești (1974, 1984, 2008) nu menționează existența reimpresiunilor, iar apariția unui viitor catalog România specializat care să le cuprindă mi se pare destul de nesigură. Ele rămân însă parte a filateliei românești și de aceea vom încerca aici să le prezentăm mai îndeaproape.

Scurt istoric

Așa cum menționam deja mai sus, reimpresiunile mărcilor românești apărute inițial între anii 1952-1959, s-au găsit în plicurile filatelice cu câștig și în așa numita „Kiloware” destinată exportului. La începutul anilor '60 atât piața internă, dar mai ales exportul cereau cantități tot mai mari de material

The reprints of the Romanian postage stamps 1952-1959

Many of us surely remember those philatelic envelopes with prizes that appeared on the philatelic market in the middle sixties addressed specially to the youth, trying to attract them in collecting postage stamps. The envelopes usually contained obliterated Romanian postage stamps, sometimes complete series, quite actual according to the selling date of the envelopes, and till the completion of the number of pieces mentioned on the envelope, unpaired stamps of the issues printed previously, between the years 1952-1959. For all these stamps was used the term „precanceled” because they were leaving the stamp factory already cancelled, needless to certify a postage fee, but only to be collected as such. In contrast to these, the precanceled postage stamps from other countries (France, Monaco, etc.) are destined to prove, in this way also, the payment of a postage fee, saving the time of cancelling/obliterating operation done in a postal office. The stamps corresponding to the issues of the years 1952-1959 found out in the philatelic envelopes are different from those received that period by subscription or bought from the post offices or collected from the postal dispatches. So we are dealing with some reprints.

We must specify here that the precanceled stamps sold by the state philatelic company I.C.S. Filatelă, later called Rompresfilatelă, are divided in two categories: on the one hand, the complete series which were leaving Stamp Factory already cancelled, to be sold to the collectors for 25% of their face value, and on the other hand, the reprints of stamps previously issued, as well as the short series, that left the Stamp Factory already cancelled also, destined for sales through the philatelic envelopes. As well as other Romanian collectors, I considered these precanceled stamps a childish game. Their elimination, back then, from the exhibits and from the most important collectors' stamp binders, or of those believing being among them, meant a long time of philatelic anonymity for these stamps. Neither the Romanian catalogues (1974, 1984, 2008) don't mention the existence of the reprints, and the issue of a future Romania specialized catalogue to include them seems quite unsure. But they remain part of the Romanian philately and therefore we will try here to present them closer.

Short history

As we already mentioned earlier, the reprints of the Romanian stamps initially issued in 1952-1959 were found in the philatelic envelopes with prizes and in the so called „Kiloware” destined for the export. In the early 60s both the domestic market and especially the export demanded larger quantities of obliterated material, unfortunately missing

obliterat, care lipsea însă din depozitele Intreprinderii Filatelice de Stat. Pentru soluționarea problemei s-a hotărât reimpresimarea unui număr mare de mărci poștale apărute după 1952 și punerea lor în vânzare în stare negumată, dar obliteratedă. Cu o singură excepție (valoare de 3,25 Lei din emisiunea *Aniversări Culturale* 1959) s-au reimpresmat numai valorile mici din diferite serii emise anterior. Mărcile emise în acea perioadă, în tiraje care depășeau de obicei 1.000.000 de exemplare, se găseau de vânzare la toate oficiile poștale și au fost utilizate efectiv în circuitul poștal pentru francare până la epuizare. Doar câteva excepții, cum sunt mărcile *Ștefan cel Mare* culoare neagră, *CEC* culoare violetă și *Cărăbuș* eroare de culoare, nu au fost folosite în mod curent pentru francare, dar ele sunt nesemnificative în contextul general. Nici în depozitele Fabricii de Timbre nu existau rezerve care să fi fost folosite pentru export.

Sunt necesare câteva precizări suplimentare în legătură cu aceste reimpresii. În primul rând la data când s-a efectuat retipărirea toate mărcile respective aveau încă putere de francare și totuși nu poate fi vorba de tiraje suplimentare normale, deoarece destinația lor nu era circuitul poștal obișnuit, ci o comercializare în masă sub formă obliteratedă. O situație desigur curioasă în ansamblul ei. Apoi în plicurile cu câștig vândute în țară se găseau numai mărci singulare, dar angrosiștilor din străinătate aceste reimpresii s-au livrat în pachete conținând fragmente de coli de câte 25 de mărci, deci de mărimea asemănătoare aproximativ cu o coală DIN A 4. Destinația finală erau și aici plicuri și gropuri „Massenware” în care scop mărcile erau apoi separate de comercianți din colile primite de la angrosiști. S-a întâmplat însă uneori ca fragmentele de coală să rămână întregi la comerciant, așa cum au fost livrate inițial. De aici provin perechi și blocuri de patru care în țară erau inițial practic inexistente.

Caracterul acestor mărci a fost dintotdeauna cunoscut colecționarilor care s-au și distanțat de ele considerându-le mai mult o joacă de copii. Problema nu poate fi însă clasată atât de ușor, căci ne găsim în fața unor mărci executate în condiții aproape identice cu mărcile poștale corespunzătoare emise inițial. Mai mult chiar, elementul a fost în ambele cazuri Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor, iar executantul Fabrica de Timbre.

O caracteristică esențială este faptul că toate reimpresiunile au fost puse în vânzare în stare negumată. Diferențele de hârtie, culoare, dimensiuni și oblitterare permit o diferențiere relativ ușoară între reimpresii și mărcile originale inițiale. Diferențele sunt atât de pregnante încât un catalog specializat ar trebui să le menționeze distinct.

Caracteristicile reimpresiunilor

Tiparul

Tiparul s-a executat la Fabrica de Timbre București folosindu-se clișeele utilizate anterior și la tipărirea mărcilor emise inițial, diferențele de desen semnalează unele valori se datorează probabil unor operații de curățire și recondiționare. O caracteristică

from the stock of the State Philatelic Company. The solution to this problem was reprinting a large number of stamps issued after 1952 and selling them un-gummed, but obliterated. With only one exception (the postage stamp of 3.25 Lei from *Cultural Anniversaries* 1959 issue) only the stamps of small values from different previous issues were reprinted. The stamps issued during that period, in run printings usually larger than 1,000,000 pieces, were on sales in all post offices and were really in the postal use for franking till the stock was finished. Only some exceptions, such as the stamps *Ștefan cel Mare* black colour, *CEC* violet and *Cockchafer* colour error, were not used for franking, but these are insignificant in the general context. Neither in the warehouses of the Stamp Factory did not exist stocks to be used for export.

Some additional remarks are required about these reprints. First, when the reprint was realised, all the stamps were still in use, good for franking, and still, these are not regular supplementary issues, because their destination was not the postage circuit, but a mass marketing in obliterated form. A quite strange situation in its whole. However, in the envelopes with prizes delivered inside the country were found only single stamps, but for the wholesalers abroad these reprints were delivered in parcels containing fragments of sheets of up to 25 stamps, the approximate size of a DIN A4 sheet. Also here, the final destination were the „Massenware” envelopes and bundles, in which purpose the stamps were separated later from the sheets received from the wholesalers. Sometimes happened that some sheet fragments remained intact at the seller, as they were originally delivered. This is the source of pairs and blocks of four, initially non-existent in fact inside the country.

The nature of these stamps was always known to collectors, who took distance from them, considering them more a play for children. This problem cannot be passed that easy, because we have to take into consideration some stamps issued in almost identical conditions as the initial stamps were printed. Even more, the issuing authority was in both situations the Ministry of Post and Telecommunications, and the manufacturer was the Stamp Factory.

The main particularity is the fact that all the reprints were sold un-gummed. The differences of paper, colour, dimensions and obliteration allow a quite easy differentiation between reprints and initial original stamps. The differences are so visible that a specialized catalogue should mention them distinctly.

Reprints' specific features

The printing

The print was executed in the Bucharest Stamp Factory, using the clichés of the initial stamps previously issued, the drawing differences to some stamps are probably due to some cleaning and reconditioning

Diferențe de mărime

Fig. 1

Diferențe de desen!

Fig. 2

Diferențe de desen!

Fig. 3

Diferențe de desen!

Fig. 4

Diferențe de desen!

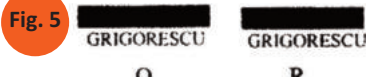

Fig. 5

a reimpresiunilor este lipsa inscripțiilor marginale pe coala de tipar (excepție reimpresiunile mărcilor 10 ani de la proclamarea R.P.R.).

Desen și dimensiuni

În majoritatea cazurilor dimensiunile desenului diferă între reimpresiuni și mărcile inițiale. Diferențele sunt ușor de identificat prin simpla alăturare a celor două categorii de mărci (Fig. 1, *Conferința telecomunicațiilor*, 1958). La unele serii reimpresiunile sunt mai mari, iar la altele mai mici decât mărcile inițiale. Desigur că mărimea desenului așa cum o vedem noi este influențată și de aplicarea gumajului pe spatele mărcii, respectiv de interacțiunea dintre hârtie și gumaj. Absența operației de gumare la reimpresiuni poate influența mărimea desenului văzută de noi. Sunt foarte puține reimpresiuni unde mărimea desenului este identică cu cea a mărcilor inițiale. O listare aici a tuturor diferențelor de mărime ar depăși spațiul limitat al articolului, dar poate fi pusă la dispoziție celor interesați. Există și câteva diferențe de desen pregnante pe care le ilustrăm aici. Acestea sunt:

- Mărimea stelei la mărcile *Uzule Stema cu stea*, 1953, 5 Bani și 55 Bani (Fig. 2);
- Inscripția la marca *Pionierii* 1954, 55 Bani (Fig. 3);
- Poziția numelui machetatorului la mărcile *Congresul Național de Științe Medicale*, 1957, 20 Bani, 35 Bani și 55 Bani (Fig. 4);
- Poziția numelui machetatorului la mărcile *Cupa Europei la Gimnastică Feminină*, 1957, 35 Bani și 55 Bani (Fig. 5).

Hârtia

Deosebi hârtia utilizată pentru tipărirea reimpresiunilor diferă de hârtia mărcilor inițiale, fapt explicabil prin diferența de timp dintre cele două operații. Pentru reimpresiuni s-au utilizat mai multe feluri de hârtie diferite prin nuanță, consistență și chiar filigran. Este adevărat că s-a încercat pe cât posibil respectarea caracteristicilor hârtiei inițiale în ceea ce privește filigranul, dar există și abateri spectaculoase, respectiv reimpresimarea unor mărci apărute inițial pe hârtie cu Fil. XVII pe hârtie cu Fil. XVI și invers (vezi Tabelul 1).

Hârtia cu Fil. XVI folosită la reimpresiuni este ușor gălbuie și mai poroasă în comparație cu hârtia Fil.

operations. One particularity of the reprints is the absence of inscriptions on the sheet edge (exception is the reprints of 10th anniversary of the proclamation of People's Republic of Romania stamps).

Design and dimensions

In most cases the dimensions of the designs on the reprints are different from the original issues. It is easy to identify these differences by simply joining the two categories (Fig. 1, *Telecommunication Conference 1958*). In some series the prints are larger, and in some they are smaller than the initial stamps. Certainly, the size of the drawing, as we see it, is influenced by the application of the gum on the reverse of the stamp, meaning the interaction between the paper and the gum. The absence of the gumming operation on reprints can influence the way we perceive the size of the stamp. There are very few reprints with the identical size as the initial stamps. A list of all the size differences exceeds the limited space of the column, but is available for those interested. There are some significant drawing differences mentioned here. These are:

- The size of the star at the stamps *Coat of arms with star* - Ordinary stamps, 1953, 5 Bani and 55 Bani (Fig. 2);
- Inscription on the stamp *The Pioneers* 1954, 55 Bani (Fig. 3);
- Position of the designer's name on the stamps *National Congress of Medical Science*, 1957, 20 Bani, 35 Bani and 55 Bani (Fig. 4);
- Position of the designer's name on the stamps *Europe Cup for Women Gymnastics*, 1957, 35 Bani and 55 Bani (Fig. 5).

The paper

Often the paper used for reprints differs from the paper used for initial stamps, fact explained by the time past between the two issues. For reprints were used more kind of paper, different from shade, consistency and even watermark. Attempts were made to keep the initial watermark, but there are some spectacular deviations, such as the reprint on the paper with XVI watermark while the initial paper had XVII watermark and the opposite as well (see Table 1).

The paper with XVI watermark used

Tabelul 1 - Diferențe de hârtie între mărcile originale și reimpresiiuni
Table 1 - Differences of paper between the original postage stamps and the reprints

Nr. crt. Crt.no.	Nr. CMPR '74 No. CMPR '74	Denumirea emisiunii The name of the postage issue	Valoare nominală Face value	Marca originală Original postage stamp	Reimpresiune Reprint
1	1499	Pionierii (IV), 1953 Pioneers (IV), 1953	55 Bani	Fil. XVI	Fil. XVII
2	1503	Al IV-lea Festival Mondial..., 1953 The 4 th World Festival..., 1953	55 Bani	Fil. XVI	Fil. XVII
3	1673	Aniversări Culturale, 1956 Cultural Anniversaries, 1956	20 Bani	---	Cretată albă Coated paper Ω Lampă cuarț Ω quartz lamp
4	1674	idem	35 Bani	---	idem
5	1675	idem	40 Bani	---	idem
6	1676	idem	50 Bani	---	idem
7	1677	idem	55 Bani	---	idem
8	1738	Al VI-lea Festival Mondial..., 1957 The 6 th World Festival..., 1957	20 Bani	Fil. XVII	Fil. XVI
9	1739	idem	55 Bani	Fil. XVII	Fil. XVI
10	1751	Centenarul Industriei Petoliere, 1957 The Centenary of the oil industry, 1957	20 Bani	Fil. XVII	Fil. XVIII
11	1752	idem	20 Bani	Fil. XVII	Fil. XVIII
12	1753	idem	55 Bani	Fil. XVII, XVIII	Fil. XVI
13	1770	Răscoala de la Bobâlna, 1957 Bobalna revolt, 1957	55 Bani	Fil. XVII	Fil. XVIII
14	1771	Ady Endre, 1957	55 Bani	Fil. XVII	Fil. XVIII
15	1782	10 ani Proclamarea R.P.R., 1957 10 th anniversary of the Proclamation of the People's Republic of Romania, 1957	25 Bani	Fil. XVII	Fil. XVI
16	1783	idem	55 Bani	Fil. XVII	Fil. XVI

Fil. = Filigran / Watermark

XVI utilizată inițial. Sub lampa de cuarț apare într-o nuanță mult mai închisă decât hârtia inițială. Porozitatea hârtiei și lipsa gumajului influențează și aspectul dantelurii, ușor de diferențiat de dantelura mărcilor inițiale care este mult mai curată și mai regulată. Hârtia cu Fil. XVII se apropie foarte mult de hârtia folosită inițial. Atât Fil. XVI cât și Fil. XVII apare și la reimpresiiuni în diferite poziții.

Patru mărci, (valoarea de 20 Bani brun-roșcat și albastru-gri *Centenarul industriei petoliere române*, valoarea de 55 Bani *Bobâlna* și valoarea de 55 Bani *Ady Endre*) având caracteristicile clare ale reimpresiiunilor, se găsesc pe hârtie cu Fil. XVIII. Dar anularea în aceste cazuri s-a făcut cu ștampile purtând data primei zi a emisiunii, spre deosebire de obliterationsle celorlate reimpresiiuni. Catalogul CMPR '74 menționează parțial aceste varietăți de filigran, dar ele nu s-au găsit până în prezent în stare neobliterată. Rămâne deci un semn de întrebare.

Hârtia albă fără filigran utilizată la emisiunea *Aniversări Culturale 1957*, nu se regăsește la reimpresiiuni. Valorile mici din această serie au fost reimprimare pe o hârtie cretată care sub lampa de cuarț apare într-o nuanță mult mai deschisă decât hârtia mărcilor inițiale.

Hârtia albă cretată fără filigran folosită la reimpresiiuni este foarte asemănătoare cu hârtia inițială de același tip. În comparație cu aceasta este însă mai subțire, diferență sesizabilă chiar la pipăit.

for reprints is quite yellowish and more porous, compared with the paper with XVI watermark initially used. Under the quartz light the shade looks darker than the initial paper. The paper's porosity and the lack of gum influence the aspect of the perforation, different from the initial stamps perforation, which is cleaner and more even. The paper with XVII watermark looks more like the paper initially used. Both XVI watermark and XVII watermark appear also at the reprints in different positions.

Four stamps, (of 20 Bani brown-reddish and blue-grey *Romanian Oil Industry Centenary*, of 55 Bani *Bobâlna* and of 55 Bani *Ady Endre*) with obvious reprints characteristics are printed on XVIII watermark paper. These were cancelled with cachets dated with the first day of the issue, different from the obliterations of the other reprints. These varieties of water mark are partly mentioned in the CMPR '74 catalogue, but no such un-cancelled stamp was found yet. There is still a question mark.

The white paper without watermark used for the *Cultural Anniversaries 1957* is not found at reprints. The stamps having small values in this issue were reprinted on a coated paper that under quartz light look more lighter as nuance than the paper used for the initial stamps.

The white coated paper without watermark used for reprints looks a lot like the initially used

Culoarea

În majoritatea cazurilor culoarea reimpresiunii diferă de cea a mărcilor inițiale, fapt explicabil prin diferența de timp între data când s-au efectuat operațiile de tipărire. Sunt foarte puține reimpresiuni care au aceeași culoare cu cea a mărcilor inițiale. În general culorile sunt mai spălăcite, căci s-a lucrat probabil cu amestecuri de culori mai diluate. După 1960, când s-a început operația de reimpresiune, amestecurile și culorile de bază folosite inițial nu mai erau disponibile, de unde și diferențele de nuanță ușor sesizabile cu ochiul liber. Trebuie să recunoaștem că executanții și-au dat silința de a realiza culori cât mai apropiate de cele inițiale și astfel există situații când diferențele se sesizează doar sub lampa de cuarț, ceea ce dovedește că s-a plecat de la componente de bază diferite. Astfel la mărcile de 5 Bani *Uzule Stema țării* cu și fără stea, originalele și reimpresiunile au aparent aceeași culoare roșu sângieru, dar care la reimpresiuni sub lampa de cuarț devine portocalie.

Definirea nuanței culorilor în filatelie este o operație foarte dificilă. Ochiul omensc sesizează cu ușurință diferențele de intensitate a culorilor, dar mai greu diferența de nuanță. Mai mult chiar, sesizarea și implicit definirea nuanței diferă de la individ la individ. Pentru eliminarea acestui factor de nesiguranță și stabilirea mai precisă a nuanțelor mărcilor poștale se utilizează în practică tabelele de culori. Acestea definesc și denumesc diferitele nuanțe pe baza unor elemente de comparație și se elimină astfel în mare măsură posibilitățile subiective de interpretări personale.

Și aici o listare a tuturor diferențelor de culoare între originale și reimpresiuni ar depăși spațiul limitat al articolului, dar poate fi pusă la dispoziția celor interesați. Două exemple pregnante de diferențe de culoare sunt arătate în Fig. 6.

Obliterarea

Reimpresiunile au ajuns pe piața filatelică numai anulate, deci numai ștamplate. Anularea s-a făcut prin tipografiere pe întreaga coală de tipar. Anularea apare sub forma ștampilei dublu cerc BUCUREȘTI 1 / k cu diferite date. O amprentă anula întotdeauna patru mărci, dar cum menționam deja mai sus, perechi sau blocuri de patru nu au ajuns inițial în România în circuitul filatelic și nici în plicurile filatelice. Nici după 1990 ele nu au fost oferite sub această formă. ▶▶▶

paper of the same type. But compared to that, is thinner, the difference being sensible even to the touch.

The colour

In most cases the colour of the reprints differs from the initial stamps' colour, fact explained by the time past between the two printing operations. Very few reprints have the same colour as the initial stamps. Generally the colours are washy, maybe because a more diluted mix of colours was used. After 1960, when the reprint operation has started, the mix and basic colours were not available anymore, whence the differences of shade visible to the naked eye. We must admit that the operators gave their strength to obtain colours as similar as possible with the initial colours, and so there are situations when the differences are seen only under the quartz lamp, which proves the basic components were different. Thereby the stamps of 5 Bani *Country Coat of Arms* - ordinary stamps - with and without star, the originals and the reprints have apparently the same red bloodshed colour, but on the reprints, under quartz light, it becomes orange.

Defining the shades of colours in philately is a very difficult operation. The human eye senses easily the differences of intensity of the colours, but harder the shades differences. Even more, seeing and defining the shade differs from person to person. To avoid this factor of uncertainty, and for a sharper observation of stamps nuances, colours tables are used in practice. These define and name, based on elements of comparison, the different shades, this way avoiding as much as possible subjective opinions.

Also here, a list of colour differences between the original stamps and the reprints takes too much space, but the list waits for those interested. Two examples of obvious colour differences are shown in Fig. 6.

The cancellation

The reprints have arrived on philatelic market only cancelled, so, only cancelled. The cancellation has been done by typography on the entire printing sheet. The cancellation appears in the form of a double circle BUCUREȘTI 1 / k postmark with different data. An imprint always cancelled four stamps, but as we already mentioned above, pairs or blocks of four did not initially arrive in Romania in the philatelic circuit or in the philatelic envelopes. Even ▶▶▶

Fig. 6 - Exemple de diferențe pregnante de culoare
Fig. 6 - Examples of obvious differences of colour

Trebuie să reamintim aici că aceiași ștampilă BUCUREȘTI 1 / k s-a utilizat după 1957 și pentru obliterarea filatelice a seriilor de mărci puse în vânzare în stare obliterată la preț de 25 % prin magazinele filatelice. Ulterior ea a fost utilizată și pentru obliterarea unor stocuri de mărci rămase nevândute și plasate apoi în plicuri filatelice. Ele se recunosc ușor după guma intactă. Atenție deci, perechi sau blocuri de mărci anulate cu această ștampilă deobicei nu sunt reimpresiuni, ci provin din serii cumpărate la magazinele filatelice.

Ștampila BUCUREȘTI 1 / k se găsește pe reimpresiuni cu date diferite. Trebuie să facem mențiunea, că la reimpresiunile timbrelor din 1952 (fără *Uzule Sțema țării*) și la reimpresiunile *Al III-lea Congres al Sindicatelor din R.P.R.* din 1953, data din ștampilă prezintă anul în scriere completă 1960, spre deosebire de celelalte reimpresiuni unde anul apare numai sub forma scurtă 960 (vezi *Fig. 7a* și *Fig. 7b*). Trebuie să facem însă mențiunea că ștampila cu anul complet 1960 apare și pe mărcile din emisiunea *Viticultura* din 1960 puse în vânzare prin magazinele filatelice ca serii complete.

În câteva cazuri (reimpresiunile *Ady Endre, Centenarul industriei petrolifere române, Delta Dunării și 10 ani de la proclamarea R.P.R.*, toate din 1957) anularea s-a făcut cu ștampile purtând data primei zi a emisiunii respective. Dar și aici diferențele de dimensiuni ale desenului, și cele de hârtie între mărcile puse în vânzare prin magazinele filatelice și mărcile în cauză sunt atât de pregnante încât caracterul de reimpresiune practic nu poate fi negat.

Nu s-au semnalat reimpresiuni neobliterate ajunse accidental în circuitul poștal sau filatelic. Există însă și cazuri, puține la număr, unde reimpresiuni cu valoarea nominală de 55 Bani se găsesc ca francatură pe scrisori. Desigur că aceasta a fost posibilă numai prin bunăvoința funcționarului poștal care a aplicat cu grijă ștampila de zi peste fragmentul de ștampilă deja existent pe marcă și care astfel și-a asigurat probabil un mic câștig suplimentar. Există și un caz cu un mare semn de întrebare și anume semnalarea unei marci cu valoarea de 55 Bani *Semicentenarul Palatului Poștelor* care prezintă toate caracteristicile reimpresiunilor în ceea ce privește hârtia, culoarea și dimensiunea, dar este anulată cu un fragment de ștampilă ODOR ceea ce ar corespunde cu ¼ din ștampila ODORHEI 1.

Probleme încă neelucidate și concluzii

Reimpresiunile pot fi identificate ușor ținând cont de caracteristicile de hârtie, culoare, dimensiuni, obliterare și absența gumajului. Oarecare semne de întrebare rămân doar la mărcile menționate mai sus la care data obliterării corespunde cu data primei zi a emisiunii. O anumită nesiguranță s-ar putea sesiza și la reimpresiunile mărcilor *Uzule Oamenii ai muncii*, mărcile originale tipărindu-se continuu între 1955 și 1960. În prima jumătate a anilor '60 când s-a lansat campania de retipărire, clișeele și culorile corespunzătoare acestor mărci erau încă disponibile la Fabrica de Timbre. Ele s-au găsit în plicurile filatelice ▶▶▶

after 1990 they have not been offered in this form.

We have to remind you here that the same BUCUREȘTI 1 / k postmark was used after 1957 for the philatelic cancellation of the series of stamps put on sale as cancelled stamps at a price of 25 % through philatelic shops. Ulterior it has been used also for the cancellation of some stocks of stamps remained unsold and put afterwards in philatelic envelopes. They are easily recognizable after the intact gum. So pay attention, pairs or blocks of stamps cancelled with this postmark are not reprints usually, but are coming from the series bought in philatelic shops.

The BUCUREȘTI 1 / k postmark is seen on reprints with different data. We must note that at the reprints of the stamps from 1952 (*Country's coat of arms - ordinary stamps*) and at the reprints *The 3rd Congress of the Syndicate of the People's Republic of Romania* from 1953, the date in the cancellation presents the year 1960 entirely written, comparing with the other reprints where the year appears only in short form: 960 (see *Fig. 7a* and *Fig. 7b*). We mention that the cancellation with the complete year 1960 appears also on the stamps of *Viticulture* issue of 1960 put on sale through philatelic shops as complete series.

In few cases (*Ady Endre, Centenary of Romanian oil industry, Danube Delta* and *10th anniversary of the proclamation of People's Republic of Romania*, all from 1957) the cancellation has been made with the cachets bearing the first day of that issue. Even here, the differences regarding the design dimensions and the paper, between the stamps put on sale at philatelic shops and the stamps in discussion, are so obvious that the reprint feature basically can't be denied.

There is no information about uncanceled reprints accidentally arrived in the postal or philatelic circuit. But there are cases, few as number, where reprints of the stamps with the face value of 55 Bani are seen as franking on letters. Certainly this was possible only due to the goodwill of the postal clerk who carefully applied the postmark over the fragment of the cancellation already existent on the stamp and who probably earned in this way some extra money. There is also a case with a great question mark, namely the report of a stamp of 55 Bani *Semi-centenary of the Post Palace* representing all the characteristics of the reprints as regards the paper, the colour and the dimension, but cancelled with a fragment of an ODOR cachet which would correspond with ¼ from ODORHEI 1 postmark.

Problems still unsolved and conclusions

The reprints could be easily identified taking into account the characteristics of paper, colour, dimensions and the lack of gum. Some question marks remain only to the stamps mentioned above where the cancellation date corresponds with the first day of the issue. A certain doubt could be also regarding the reprints of *Workers - ordinary stamps*, the genuine stamps being continuously printed between ▶▶▶

Fig. 7b - Fragment de coală cu inscripții marginale așa cum a fost vândut prin magazine filatelice

Fig. 7a - Reprint sheet fragment with notations on the edges

abia la începutul anilor '70, ceea ce ar fi o indicație că retipărirea s-a făcut relativ târziu. Toate reimpresiunile mărcilor din această serie s-a făcut pe hârtie cu Fil. XVII. Și aici trebuie să cercetăm în continuare.

În total s-a identificat un număr de 108 reimpresiuni ale mărcilor poștale apărute inițial între 1952-1959. Indiferent care ar fi statutul lor și cum ▶▶▶

1955 and 1960. In the first half of the 60's when the reprinting campaign has been launched, the clichés and the colours of these stamps were still available at the Stamp Factory. They have been found in the philatelic envelopes only at the beginning of the 70's, that would indicate that the reprint was made relatively late. All the reprints of the stamps of this series were made on paper with XVII watermark. We must continue the research. ▶▶▶

le-am categorisi, ele reprezintă un aspect important în istoria filateliei moderne românești și ele trebuie cuprinse într-un viitor catalog specializat Romania. Există deja foi de album pentru perioada 1952-1959 care au locuri rezervate pentru aceste reimpresiuni. Ele își pot găsi un loc meritat în colecții și expozate filatelice „clasa open”, în expozate de studiu al varietăților sau chiar expozate după catalog dacă cuprind indicațiile corespunzătoare. Nu cred că greșesc afirmând că nu este deloc ușor să găsești și să expui pentru toate reimpresiunile câte un grupaj de patru mărci prin care s-ar realiza reconstrucția ștampilelor utilizate pentru anulare. În 1996 și 1998 a apărut într-un tiraj foarte redus un Catalog al reimpresiunilor care este demult epuizat. Cred că ar fi interesant să revenim asupra lor și să le cercetăm în continuare pentru o nouă ediție de catalog, de această dată electronică. Dealungul anilor ele s-au pierdut în număr mare fiindcă o generație întreagă de colecționari le-a defăimat și există pericolul să le uităm pentru totdeauna. Ele rămân în continuare un domeniu interesant de studiu chiar dacă valoarea lor pecuniară este derizorie.

Poate se mai găsesc totuși și astăzi pasionați în ale filateliei, care plictisiți de veșnicele comentarii politice sau de seriarele lacrimogene de la televizor, își găsesc câte o seară de liniște și destindere aplecându-se asupra mărcilor poștale și a reimpresiunilor și reușesc așa să ducă mai departe o temă care rămâne interesantă.

Fig. 8a - Ștampila BUCUREȘTI 1 / k cu mențiunea anului - 1960 -

Fig. 8a - BUCUREȘTI 1 / k postmark with the mention of the year - 1960

Engineer Norbert BLISTYAR, born in 1942 at Jimbolia, Romania, Licentiate of the Faculty of Industrial Chemistry from Timisoara (1964). Since 1991 he lives in Germany. Working in philately: postal history. Contact: norbert.blistyar@freenet.de.

ing. Norbert BLISTYAR, născut în 1942 la Jimbolia, România, licențiat al Facultății de Chimie Industrială din Timișoara (1964). Din 1991 stabilit în Germania. Preocupări filatelice: istorie poștală. Contact: norbert.blistyar@freenet.de.

In total it was identified a number of 108 reprints of the postage stamps initially issued between 1952 and 1959. Regardless of their status and how we classify them, they represent an important aspect in the history of the Romanian modern philately and must be listed in a future Romania specialized catalogue. There are already album sheets for the period of 1952-1959 with reserved places for these reprints. They could find a well-deserved place in philatelic collections or „open-class” exhibits, in exhibits studying the varieties or even in exhibits made after catalogue comprising the proper indications. I don't think I'm wrong saying that is not easy to find and to exhibit for all the reprints a group of four stamps which realise the reconstruction of the cancellations used for cancelling. In 1996 and 1998 a Catalogue of the reprints has been issued in a very reduced run printing and which was exhausted long time ago. I believe it would be interesting to get back on them and research them further for a new Catalogue issue, this time an electronic one. Over the years they were lost in large numbers because an entire generation of collectors defamed them and there is the danger to forget them completely. They still remain an interesting field of study even their value is at a ridiculously low price.

Maybe even today there are passionate people about philately, who are tired of political comments or tear-exciting movies on tv and found a quiet evening and the relaxing when they carefully look at the postage stamps and at the reprints and they succeed to continue a theme that remain interesting.

Fig. 8b - Ștampila BUCUREȘTI 1 / k cu mențiunea anului - 1960 -

Fig. 8b - / BUCUREȘTI 1 / k postmark with the mention of the year - 1960 -

Bibliografie / Bibliography:

- [1] Catalogul Mărcilor Poștale Românești, 1974. Ed. Casa Scânteii, București
- [2] Călin Marinescu, *Preobliterări și reimpresiuni ale mărcilor poștale românești 1952-1994*, Serial în revista „Filatelia” nr. 10/95 – 7/8/96, București
- [3] Colecția revistei „Filatelia” anii 1975-1995, București

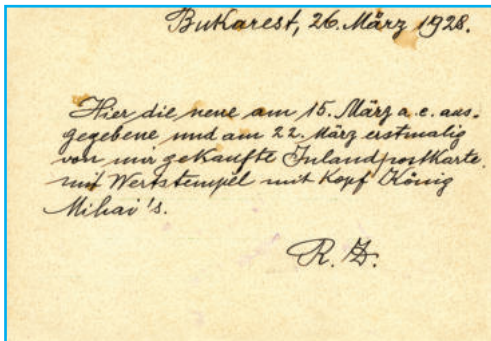
Rudolf Zoscsak și întregurile poștale

Cristian Andrei SCĂICEANU

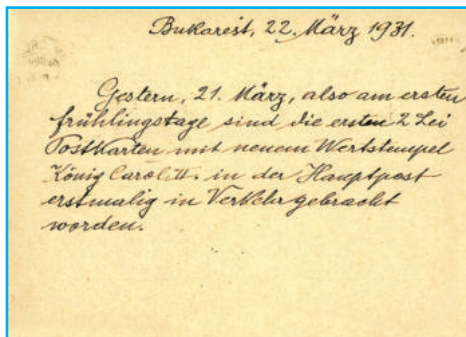
Marele filatelist a fost un bun cunoscător al mărcilor clasice și moderne românești și un apreciat, la vremea sa, expert al acestora. Puțină lume cunoaște însă faptul că Rudolf Zoscsak a urmărit cu atenție și filatelia contemporană. Printre preferințele lui s-au numărat și întregurile poștale. Prezentăm în con-

tinuare câteva exemple care demonstrează atenția și interesul pe care Rudolf Zoscsak l-a acordat apariției noilor cărți poștale timp de mai bine de deceniu. Textele scrise de Rudolf Zoscsak pe cărțile poștale menționează data la care acestea au apărut la vânzare la ghișeele Poștei Centrale de pe Calea Victoriei, uneori fiind precizat și actul

normativ prin care respectivele întreguri fuseseră puse în circulație. Chiar dacă expeditorul uneia din cărțile poștale prezentate mai jos apare ca fiind Willi Nathanson, scrisul demonstrează că Rudolf Zoscsak și-a autoadresat-o, ca de altfel și pe cea al cărei expeditor este Gh. Dușescu.

Carte poștală cu marcă fixă Regele Mihai I Regentă - 2 LEI, expedită BUCURESTI CURSA I 26 MAR. 928

Carte poștală cu marcă fixă Regele Carol al II-lea - 2 LEI, expedită BUCUREȘTI I 22 III 31, obliterare rului în sprijinul Leagămului Sf. Ecaterina.

Carte poștală recomandată Nr. 41.978, pusă în circulație la data de 25 octombrie 1935, expedită BUCUREȘTI I 14.XII.935

Carte poștală dublă, cu răspuns plătit, expediată din BUCUREȘTI 25.IX.939

Am văzut ...

ing. EMANOIL SĂVOIU

În catalogul * de întreguri poștale, privind plicurile private cu marcă fixă rectangulară "Spic de Grâu", arătăm că cele cu valorile nominale de 5 BANI (verde) - Fig. 1 și 10 BANI (roșu) - Fig. 2 nu au fost văzute în piață. Ca atare nu li s-au alocat numere de ordine. În prezent aceste piese se află în colecția autorului.

Trebuie să precizăm că aceste plicuri erau executate de Poștă la cererea unor persoane private sau firme care se prezentau cu plicurile care urmau să fie imprimare. Condiția era că tirajul minim să fie de 100 plicuri.

Urmare a celor de mai sus, o ediție viitoare a catalogului *, va include modificarea pozițiilor existente, astfel:

1905 (June 27th), **EPPO 1** - envelope printed to private order (*Wheat ear*). Rectangular printed stamp (3 BANI - inland printed metter rate, reddish - brown, symbol j). Size: 110x68 mm (small size), 152x123 mm (large size).

1905 (June 27th), **EPPO 2** - envelope printed to private order (*Wheat ear*). Rectangular printed stamp (5 BANI - international printed metter rate, green, symbol l). Size: 112x68 mm.

1905 (June 27th), **EPPO 3** - envelope printed to private order (*Wheat ear*). Rectangular printed

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationnery Specialized catalog 1870-1927, second edition, revised and added*, AXA Botoșani 2016, p. 202

Fig. 1

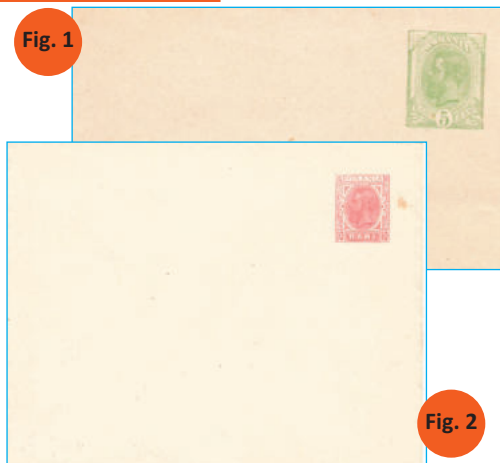

Fig. 2

stamp (10 BANI - local rate, red, symbol m). Size: 153x122 mm, striped paper.

1905 (June 27th), **EPPO 4** - envelope printed to private order (*Wheat ear*). Rectangular printed stamp (15 BANI - inland rate, violet, symbol n). Size: 152x123 mm, striped paper.

1905 (June 27th), **EPPO 5** - envelope printed to private order (*Wheat ear*). Rectangular printed stamp (25 BANI - international rate, blue, symbol l). Size: 154-155x118-125 mm.

Cărți poștale de propagandă pentru prizonierii de război români din URSS

ing. Călin MARINESCU engineer

Casa germană de licitații Christoph Gärtner a oferit la cea de a 37 licitație a sa din 16-23 iunie 2017, printre altele, trei loturi nr. 17689 (*Fig. 1a, Fig. 1b*), 17690 (*Fig. 2a, Fig. 2b*), 17691 (*Fig. 3a, Fig. 3b*), de cărți poștale de propagandă pentru prizonierii de război români din fosta U.R.S.S. din cel de al doilea război mondial. Cele trei loturi au pornit de la un preț de 150.00 Euro bucata și au fost vândute cu 400, 420 și respectiv 400 Euro bucata, fără taxele de licitație.

În luna februarie 2010 o altă carte de propagandă pentru prizonierii de război români a fost scoasă la licitație pe site-ul american *Ebay* (Fig. 4a, Fig. 4b).

Cărțile poștale tipărite pentru prizonierii români de război de Serviciul de Propagandă al URSS în timpul celui de-al doilea război mondial sunt aproape ▶▶▶

Fig. 1

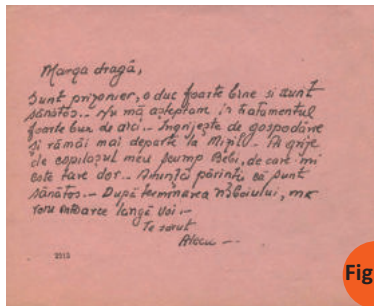

Fig. 1a

Fig. 2

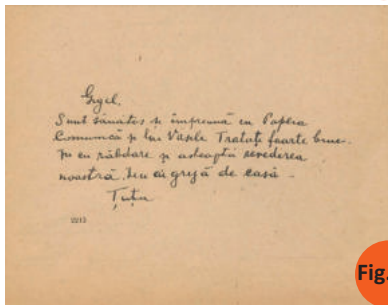

Fig. 2a

Fig. 3

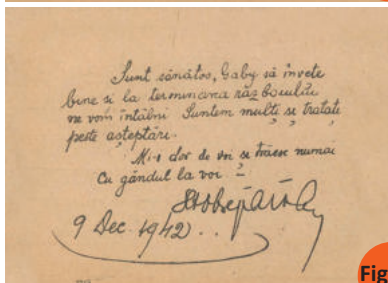

Fig. 3a

Fig. 4

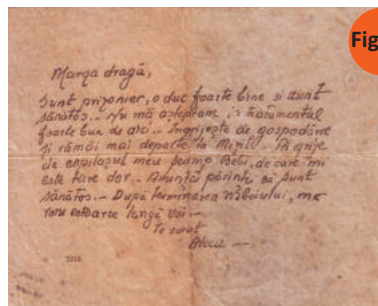

Fig. 4a

necunoscute în literatura filatelică română. Asemenea cărți poștale de propagandă au fost tipărite (și se găseau de asemenea oferite la a 37-a licitație Christoph Gärtner din 16-23 iunie 2017) și pentru prizonierii celorlalte țări care luptau împotriva URSS: Germania, Finlanda, Ungaria etc. (probabil și Slovacia, ...).

Analizând ilustrațiile celor patru cărți poștale în contextul general istorico-poștal se pot trage câteva concluzii:

- cărțile poștale au preluat elemente de tipar de la cărțile poștale civile românești ale timpului „CARTE POSTALA” și „Numele / și adresa / trimițătorului”;
- cărțile poștale au fost tipărite pe carton alb-gălbui, roz, etc.

- ilustrațiile au fost tipărite cu tuș negru, maro, ...;
- cărțile din Fig. 1a, Fig. 2a și Fig. 4a au aceleași ilustrații în partea stângă, dar conținutul „scrierilor de mână” diferă în unele cazuri, neputându-se face o corelație între culorile carton / ilustrații având prea puține piese de analizat;

- textele celor două ilustrații de pe cele patru cărți poștale sunt: „Și nouă ni se spune, că aici ni se va / tăia capul cu fierăstrăul și urechile cu / toporul”; „Noi ne vom revedea Patria. Întâlnirea / fericită în prizonieratul rus a doi / prieteni”;

- toate „scrierile de mână” sunt de fapt tipărite, fiind identice pe două cărți poștale cu aceleași ilustrații;

- aceste cărți poștale au fost tipărite la sfârșitul anului 1942 - începutul anului 1943, neputând depăși prea mult data de „9 dec. 1942” tipărită în textul cărții poștale reprodușă în Fig. 3b;

- toate cele patru cărți poștale au pe spate tipărit un cod „2215”;

- asemenea cărți poștale nu ar fi putut circula prin poștă pentru a ajunge în România la familiile prizonierilor de război români. Cenzura română nu ar fi permis acest lucru cel puțin până la 23 august 1944;

- foarte interesantă este piesa din Fig. 4a pe care pare că există o inscripție ulterioară „Buzău / găsită în ... la Bokunskani în pădure”;

- probabil asemenea cărți poștale de propagandă erau aruncate peste linia frontului, în rândurile armatei române, pentru a îndemna militarii români la dezertare, „transmițându-le” să nu se teamă de prizonierat.

Autorul mulțumește și pe această cale dlui. ing. Emanoil Săvoiu care i-a semnalat existența acestor cărți poștale la licitația Christoph Gärtner.

literature. Such propaganda postal cards were also printed (and also were offered by the 37th Christoph Gärtner auction of 16th-23rd June 2017) for the prisoners of the other countries fighting against USSR: Germany, Finland, Hungary etc (probably Slovakia also, ...).

Analysing the pictures of the four postal cards in the general historical and postal context some conclusions could be drawn :

- the postal cards took printing elements from the Romanian civilian post cards of that time „CARTE POSTALA” and „Numele / și adresa / trimițătorului”;
- the postal cards were printed on white-yellowish, pink etc cardboard;
- the illustrations were printed in black, brown, ... China ink;

- the postal cards from the Fig. 1a, Fig. 2a and Fig. 4a have the same illustrations on the left-hand side, but the content of the “handwritings” is different in some cases, a correlation between the colors of the cardboard / illustrations can not be done having too few items to analyse;

- the texts of the two illustrations from the four postal cards are: „We were told also that here our heads will be cut with a saw and our ears with an axe”; „We'll return home. The happy meeting of two friends in the Russian captivity”;

- all „handwritings” are actually printed, being identical on two postal cards with the same illustrations;

- these postal cards have been printed at the end of 1942 - early in 1943, not far from „9 dec. 1942” / December 9th 1942 the date printed in the text of the postal card reproduced in Fig. 3b;

- all postal cards have on the reverse a code „2215”;

- such postal cards could not be circulated by post to arrive in Romania at the Romanian POWs' families. The Romanian censorship would not have allowed this at least until August 23rd 1944;

- it's very interesting the item of the Fig. 4a that seems to bear an ulterior inscription „Buzău / found in.....at Bokunskani in the forest”;

- probably such propaganda postal cards were thrown over the front line, to the Romanian army, to urge the Romanian soldiers to defect, „transmitting” them not to be afraid of captivity.

The author thanks on this way also to Mr. engineer Emanoil Săvoiu who reported the existence of these postal cards at the Christoph Gärtner auction.

De la fantezie la maximafilie ¹⁾

LA SEMEUSE, aventură romanțată prin tunelul timpului (I)

Av. Leon IANCOVICI, AIJP, SRFTM

Vă mai spune ceva *tunelul timpului*? Octogenarii, chiar și septuagenarii, dacă fac un efort de memorie, vor da un răspuns afirmativ. Își vor aminti de celebra ecranizare cu același nume (titlul original *The Time Tunnel*), realizată de către Irvin Allen și difuzată la începutul anilor '70 din secolul XX în România. *Tunelul timpului* te extrăgea din realitatea cotidiană și te transporta printr-un canal, tunel adică, cu viteza fulgerului, înapoi în timp, până ajungeai aievea, într-o lume mirifică, cel mai probabil închipuită, ori poate într-o altă lume, într-un alt timp, din alte timpuri.

Toate aceste amintiri mi-au năpădit gândurile, cu ceva vreme în urmă, delectându-mă cu capturile rezultate dintr-un schimb filatelic prin corespondență.

Pasul 1. Ajungând la piesa în discuție (Fig. 1) nu am putut să-mi stăpănesc un zâmbet, amestec de nostalgie, îngăduință și imens regret.

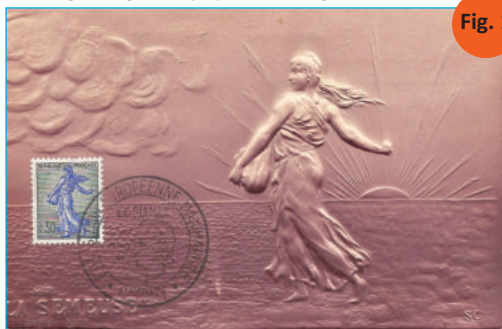

Fig. 1

Într-adevăr, un exemplar, cu aparență că satisface canoanele regulamentelor specifice timpului când a fost realizată. Marca poștală în valoare de 0,30 FF (Yv 1234A), emisă în anul 1961 reproduce imaginea unei Semănătoare (*La Semeuse*), în culoare albastruie pe fond liniar (Fig. 2). Cât privește ilustrata, aceasta este o carte poștală gofrată emisă, pentru considerentele pe care le vom face mai jos, la finele secolului al XIX-lea ori la debutul secolului XX, având pe verso egida UPU și care, pe fond de culoare cafenie, reproduce, în prim plan, o Semănătoare, desenul prezentând și o unghie de soare mijind pe fundal (Fig. 3). În fine, obliterarea s-a realizat cu ștampilă figurativă, dublu cerc, cu textul *Exposition Europeene Maximaphile, EX-EU-MAX*, reproducând în centru capul tinerei femei. Expoziția a avut loc la CLICHY în perioada 25 - 26 martie 1961.

Așadar, un mixt de imagini. Să fie, oare, unul și același desen, din care s-a omis, pe timbru, soarele din fundal? Sau ne aflăm în prezența a două imagini? Dacă răspunsul la această din urmă nedumerire ar fi afirmativ, este firesc să ne întrebăm dacă ambele sunt opera aceleiași *mâini*, sau autorii sunt diferiți?

Cum starea de incertitudine instigă la investigații,

¹⁾ Fragment din monografia cu același titlu, în curs de apariție

vom pătrunde imediat în *tunel*. Vom aduna probe, vom emite ipoteze și ne vom apropia, pas cu pas, de un adevăr.

Pasul 2. Încolțește ideea să pătrundem în *tunel*. Înainte de acest pas, ne înarmăm cu informații, culese din cataloage, vizând emisiunile filatelice emise de țara-mamă. Franța, a dedicat numeroase emisiuni poștale, cu caracter uzual sau comemorativ, dintre care cea mai recentă datează din anul 2003, iar cea mai îndepărtată din anul 1903. Imaginea mărcii poștale reprezintă o alegorie agrară, iar timbrele au fost editate într-o mare varietate de culori (roșe, brun, bleu, violet, orange, lila, olive etc), dimensiuni felurite (17x21 mm, dantelate 14x13 ½), de valori nominale (10, 15, 20, 45, 50, 60, 75 centimes etc), aplicându-se diverse supratipare, după caz (50 c pe valoarea de 60 c din 1927, sau +25c Caisse d'Amortissement pe valoarea de 50 c din 1928), imprimate pe coli de 100 sau 150 exemplare.

Fig. 2

Fig. 3

Pasul 3. Îmbarcați în *tunel*, în anul de grație 2017, am fost plasați pe orbită cu o uimitoare viteză și, ce să vezi, la capăt strălucea o lumină care chiar împrumutase imaginea personajului care ne-a pus pe drumuri, *Semeuse*.

Dar, acum eram interesați să culegem cât mai multe amănunte, și până când să ne dezmeticim din viteza amețitoare, am apucat să apăsăm butonul de oprire abia la halta anului 1912, adică cu 105 ani în urmă.

O atmosferă de amor franțuzesc, exprimată printr-un limbaj criptat pe cărți poștale unde, pe avers, alături de zglobiul Cupidon și pătimași îndrăgostiți cu capul în al noulea cer, iar în locul steluțelor strălucesc, imprimate în figuri, tocmai ... imaginile diferitelor valori ale emisiunilor *La Semeuse*.

Lată-l pe înaripatul Cupidon, cu tola-i plină de mesaje, care ne ajută să decriptăm tainele limbajului timbrelor. Un timbru *Semănătoarea*, valoare 25 c, bleu, aplicat pe vertical și cu fața îndreptată spre stânga îți transmite mesajul criptat "răspundeți repede", în timp ce aceeași valoare și culoare, lipită orizontal și cu față în sus te vestește cum că "sunt liber". Același timbru, lipit în poziția orizontală iar fata culcată cu fața în jos te invită "revino repede" ▶▶▶

ș.a.md. Și pentru o informație completă, timbrele sunt obliterate cu ștampile imprimate cu mesajul-text: amor, fidelitate, suvenir din inimă etc (Fig. 4).

Regretăm că expediții acestor misiuni n-au avut inspirația să porceadă și la transmiterea către destinatarul iubit al mesajului concret o misiună care să atragă atenția, prin aplicarea unui timbru real, în poziția corespunzătoare.

Pasul 4. Dar, iată, spre imensa noastră bucurie, speranța cu care am pornit la un drum înainte, adică înapoi, dobândește prima confirmare, care vine din urmă cu ... 105 ani!

Julia Guaguery îi adresează prietenei sale, domnișoara Marguerite Bertrand, la castelul Chaillauroy mulțumiri și mii de sărutări amicale, prin intermediul unei cărți poștale ilustrate de tipul *limbaul timbrelor*. Depeșă capătă confirmarea poștală, prin aplicarea ștampilei oficiului de expediere - LA VERNELLE INDRE, 15.8.1912 - și a oficiului de destinație - BUZANÇAIS, 16.8.1912 (Fig. 5). Aversul cărții poștale are în prim plan imaginea a doi săteni, femeie și bărbat, amorezați aflați la culesul roadelor în mijlocul unui câmp, înconjurați de unsprezece timbre tip *Sameuse*. Zece dintre ele erau imprimate pe cartea poștală. *Al unsprezecelea, însă, era chiar un timbru autentic adevziv; valoarea de 5 c verde, în poziție identică cu marca de aceeași valoare, situată în aceeași poziție înclinată spre stânga, ambele fiind localizate pe latura dreaptă a suportului. Mai mult, marca autentică fusese obliterateă cu ștampila oficiului poștal LA VERNELLE, la ora 21,15 din ziua expedierii, 15.8.1912 (Fig. 5). Țineam în mână prima dovadă pe care o urmăream: un efect poștal compus din cartea poștală, timbrul autentic și ștampilele aplicate de cele două oficii poștale, efect care pe deasupra îndeplinea cumulativ și cele trei condiții ale unei cărți maxime: concordanță de loc (ținutul La Vernelle, Franța), concordanță de imagine (marca poștală valoarea 5 c *Semeuse*) și concordanță de timp (marca având putere de circulație la data obliterateii), adică o veritabilă carte maximă născută într-o vreme nereglementată, dar valabilă chiar și după rigorile reglementărilor actuale. Să fie doar un accident poștal? Iată o întrebare care nu ne va da liniște în continuarea periplului nostru. Și la care va trebui să găsim un răspuns.*

Așadar, gheata fusese spartă.

Și plecăm mai departe, *înapoi spre obârșie.*

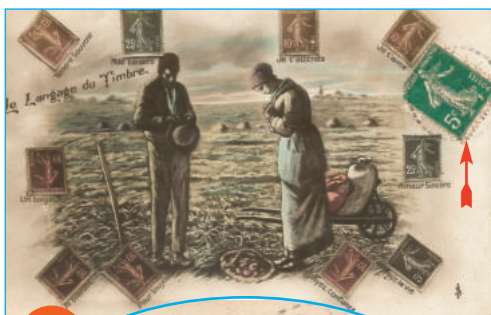

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

Pasul 5. Poposim în halta anului **1908**, unde norocul ne surâde. Aceleași, dar mereu altele, cărți poștale care te învață limbajul timbrelor, aceiași mustăcios, *Semeuse* împrăștiată în zeci de poziții - în picioare, culcată orizontal, pe față, pe spate, în cap, aplecată ba pe dreapta, ba pe stânga - aceleași criptograme și desciptrări.

Tragem, din nou, lozul câștigător nu numai o dată, ci chiar de două ori (*Fig. 6* și *Fig. 7*).

continuare în numărul următor

In memoriam

Col (r) dr. Gică G. D. MARIȚANU (1956-2017)

Col (r) dr. Gică MARIȚANU (29 noiembrie 1956, Poiana-Vorona din județul Botoșani - 27 septembrie 2017, Botoșani) s-a mutat la cele veșnice.

A urmat cursurile primare la Școala generală nr. 1 și la Școala generală nr. 7 apoi Liceul Mihai Eminescu din localitate. A urmat Școala postliceală Sanitară Botoșani (1975-1977) și Facultatea de Medicină Militară din cadrul Universității de Medicină și Farmacie „Carol Davila” București (1977-1983).

A fost membru și vicepreședinte (1996-2006) al Asociației Filateliștilor din Județul Botoșani, președinte al Secției Botoșani a Societății Numismatice Române (1996-2006) și membru al Grupării Colectarilor „Mihai Eminescu” Botoșani din 2003.

După ieșirea la pensie în anul 2010, s-a ocupat intens de cercetarea istorică a personalităților din județul Botoșani precum și a celor ce au condus destinele Moldovei până în anul 1859. Mai jos găsiți recenzia ultimului volum, care a văzut lumina tiparului cu doar două săptămâni înainte de decesul autorului. Vom reveni cu prezentarea altor lucrări realizate, care s-au referit la academicienii cu origini în județul Botoșani și la „Domnitorii și Conducătorii Moldovei”.

Dumnezeu să-l odihnească în pace în veșnicia Sa!

ing. Coriolan CHIRICHEȘ

DICȚIONAR ENCICLOPEDIC. Galeria filatelică a celebrităților botoșănene

La editura GEEA Botoșani, aflată sub conducerea d-nei Elena Condeii, a apărut o nouă carte a doctorului Gică G.D. Marițanu, intitulată - **DICȚIONAR ENCICLOPEDIC. Galeria filatelică a celebrităților botoșănene**.

Acest Dicționar Enciclopedic este de fapt o încununare a proiectului intitulat „Galeria celebrităților botoșănene”, început cu șapte ani în urmă, proiect în care autorul și-a propus și a realizat un număr de 270 de ștampile omagiale și 277 plicuri speciale pentru un număr de 242 personalități botoșănene, proiect finalizat anul trecut. Aceste plicuri ocazionale dedicate personalităților botoșănene din diferite sfere de activitate au fost concepute și realizate de autorul dicționarului, ca și machetarea ștampilelor omagiale. De fapt autorul este un adevărat artist grafic, ce a reușit imagini deosebite cu personalitățile omagiate și a machetat ștampile adecvate, folosind cu pricepere și competență posibilitățile tehnice ale calculatorului.

Fiecare personalitate omagiată filatelic prin aceste plicuri speciale, circulate efectiv prin poștă, este prezentată prin informații și date bine documentate, cunoscute până în prezent, scoțând în evidență activitatea științifică, istorică, culturală, politică și

socială a personajului, făcându-le cunoscute tuturor celor interesați.

După prezentarea datelor generale și activității personalităților cuprinse în dicționar, autorul continuă cu datele tehnice ale ștampilelor și plicurilor și redarea imaginilor color ale acestora.

Remarcăm că la o serie de personalități botoșănene, cuprinse în proiect, s-au realizat câte două sau mai multe plicuri speciale, legate de aniversarea nașterii lor sau de comemorarea morții. Personalități cu care Botoșaniul se mândrește ca: Eminescu, Enescu, Iorga, Luchian, sunt reprezentate pe mai multe plicuri și ștampile, legate și de alte evenimente culturale, cum ar fi „Ziua Culturii Naționale”. La punerea în circulație a acestor ștampile s-au realizat și o serie de ilustrate maxime, dar pe care autorul nu le prezintă în carte.

Așa după cum arată autorul cărții „Dicționarul celebrităților botoșănene”, a dorit să facă cunoscut publicului larg, personalități cu care noi botoșănenii ne putem mândri: „Apelând la multiplele posibilități de exprimare vizuală, de difuzare oficială și penetrabilitate la nivel național și internațional, oferite de filatelie, am conceput acest dicționar ca pe un furnizor de date biografice ale unor mari personalități botoșănene, asociate imaginilor acestora sub forma fotografiilor care apar pe plicurile ocazionale sau a miniaturilor grafice utilizate la realizarea ștampilelor omagiale”.

Doamna Elena Condeii, în prefața cărții, apreciază cercetarea și efortul depus de autor pentru a face cunoscute, lumii întregi, personalitățile noastre: „Prin această nouă și interesantă lucrare, Gică Marițanu reconfirmă interesul pentru cercetarea unor aspecte inedite ale istoriei locale și ale personalităților care au făurit-o dându-i note particulare autentice, inconfundabile”.

Pentru noi filateliștii români și alți colecționari interesați de temă, lucrarea doctorului Gică Marițanu, este o contribuție inedită și, singura din țară, la cunoașterea personalităților botoșănene, adăugând colecțiilor noastre piese filatelice inedite, interesante și frumoase.

Ing. Nicolae IOSUB
iosub.nico@yahoo.com

Tricentenarul Marii Loji Unite a Angliei

Pe data de 24 iunie 1717 (în ziua Nașterii Sf. Ioan Botezătorul), patru loji se adună la berăria *Gâsca și Grătarul* din preajma Catedralei Sf. Paul. Aceste patru loji se denuceau după hanul unde-și țineau întrunirile: Loja *The Crown (Coroana)*, localul era plasat în Parker's Lane, lângă Drury Lane), Loja *The Apple-Tree (Mărul)*, o tavernă de pe Charles Street, zona Covent Garden), Loja *The Rummer and Grapes (Stacana și Ciorchinele)*, local din Channel Row, Westminster), precum și - bineînțeles - Loja *The Goose and Gridiron (Gâsca și Grătarul)*. Cele patru loji discutaseră în prealabil în localul *The Apple-Tree* o idee nouă: să se adune împreună, trimestrial, pe rând, la locul de întâlnire al fiecăreia dintre ele. Ele au numit această *adunare-împreună: Mare Lojă*, au hotărât să țină laolaltă Adunarea Generală și Banchetul Anual, au mai hotărât să-și aleagă un Mare Mastru. Întâlnirea din 24 iunie 1717 a fost, de fapt, prima Adunare Generală a celor patru loji.

ing. Coriolan CHIRICHEȘ

Revista presei

FILATELISTUL FEROVIAȚ, nr. 88 (3) / august 2017, buletin informativ al AFFR. Din sumar: *Linia de cale ferată Golești - Câmpulung după 130 de ani e exploatare* (ing. Gabriel Mărgineanu); *130 de ani are linia de cale ferată Oradea - Valea lui Mihai* (ing. Tiberiu Lőrincz); *La 18 iulie 1872 au început să circule trenurile între Mediaș și Sighișoara* (G. Mărgineanu); *Tramvaiul în Brăila* (ing. Marius Muntean); *Direcția Poștelor și a Diligențelor Moldovei (1852 - 1862)* (2) - Aurel Maxim; *Considerații asupra emisiunii de timbre uzuale "Carol II - călare"* (2) - ing. Leonard

Alexandru Pop; *Francături cu marca de 10 lei albastru din 1932* (ing. Cristian Andrei Scăiceanu); *Despre grafica mărcii poștale Carol al II-lea călare - 10 lei albastru din 1932* (C.A. Scăiceanu); *Limbajul timbrelor, mesajul inimii* (ing. Radu Dănilă); *Leul, Banul și Paraua (documente)* (2) - A. Maxim; *Numismatica românească în cartofile* (1) - prof. Helmut Kulhanek; *O antrepriză voluntară de restaurare - Proiectul Shillingstone* (J. Ballantyne); *Alt succes la Statfold Barn* (J. Ballantyne); *55 de ani de la modernizarea complexului feroviar Brașov* (ing. Mircea Florescu); *Calea ferată*

belgiană și "perla" ei - Gara Anvers / Antwerpen (GM). (dnd)

STUDII FILATELICE BRAȘOVENE, nr. 3(43)/2017, revistă bilingvă (română-engleză) a Asociației Filateliștilor din Brașov. Din sumar: *Machete, proiecte, modele și probe pentru timbrele românești (XXIII)* - Victor Iordache; *Lagăre și detașamente de muncă pentru prizonierii români în Țările Puterilor Centrale (1916-1918)* - partea III/4(II) - dr. Dan Grecu; *Francături rare cu mărci poștale Ferdinand 6 LEI roșu* (Dan Traian Demeter). (prof. Nicolae Salade)

S.R.F.T.M. REDIVIVUS

Târgul filatelic BULCOLECTOR, organizat de prietenii bulgari și care se va desfășura în acest an la Plovdiv în perioada 19-22 octombrie 2017, va găzdui și o expoziție filatelică. În cadrul acestei manifestări vor expune maximafiliști din mai multe țări, la clasa *un panou*. Pe surse, din România și-au manifestat dorința de a participa cu zece exponate colecționari din Timișoara, Sibiu, Bacău, dar și colecționari din București membri ai Societății Române de Filatelie Tematică și Maximafile - S.R.F.T.M.,

persoană juridică constituită la data de 8 februarie 1990 din inițiativa și sub președenția dr. Valeriu Neaga, autorizată de instanța judecătorească. Tot pe surse aflăm că expoziția va fi onorată de participarea și ochiul exigent al Dlui Nicos Rangos, fost președinte al Comisiei de Maximafile FIP, actualmente director în cadrul FEPA.

Așadar, S.R.F.T.M. redivivus!

Av. Leon IANCOVICI, AIJP, SRFTM PS. Celor interesați de reactivarea S.R.F.T.M., le stă la dispoziție adresa iancovici.leon@yahoo.com.

Ultima oră

La editura AXA Botoșani se află sub tipar lucrarea dlui Emilian Alexandru Săvoiu - *Romanian Postal Stationery 1928 - 1956*. Comenzi la tel 0741 020 952 sau e-mail manu_rod2307@yahoo.com

Revenirea la matcă

ing. Mihai CEUĂ

În multisecularul Brașov, istoria mustește în fiecare piatră și își pune amprenta pe orice acțiune. Am asistat, ca invitat, la prima parte a lucrărilor congresului Federației Filatelice din România, găzduit de Brașov în primăvara acestui an și evenimentele evocate m-au dus cu gândul la istorie, la istoria filateliei. Atmosfera încordată din sală, creată de ripostele permanente la orice afirmație făcută de vorbitori, absența ostentativă a reprezentanților unor asociații membre, gruparea pe criterii de simpatie-antipatie a delegaților prezenți, confirmă perpetuarea agitației care a caracterizat întreaga istorie a activității filatelice românești. Am închis pentru câteva clipe ochii și m-am simțit teleportat în Bucureștiul anului 1891. Șapte oameni din București, Codăești, Botoșani și Focșani, îndrăgostiți de mărcile poștale au hotărât să înființeze o asociație filatelică. Motivația demersului era dată de intențiile lor de a facilita schimbul filatelic, de a lupta împotriva falsurilor și falsificatorilor și de a crea o bibliotecă a revistelor filatelice din toată lumea ca ajutor în documentare. În grupul de aderenți la inițiativă au apărut imediat divergențe. Un prim motiv, denumirea asociației. Din februarie până în luna noiembrie 1891, denumirea a fost schimbată de trei ori [1]. S-au creat două tabere care optau pentru una din dintre denumirile propuse: „Societatea Filatelică Română”, „Societatea Română de Timbrologie” sau „Societatea Filatelică Română”. S-a adoptat în final ultima variantă dar, o aripă ruptă din grupul fondatorilor a înființat o societate nouă, păstrând numele propus de aceasta, „Societatea Română de Timbrologie”. Propaganda și reclama filatelică erau susținute în revista proprie, „Timbrofilul”. Prima asociație folosea, în aceleași scopuri, noua sa revistă denumită „Monitorul Societății Filatelice Române”. Activitatea filatelică organizată pornea de la naștere cu handicapul conflictului și al dezbinării. În plus, societățile aveau caracter elitist și nici nu admiteau ca membri pe comercianți de mărci poștale. A fost, probabil, motivul pentru care viața ambelor asociații a fost destul de scurtă. Echipele de conducere precum și denumirile s-au schimbat de mai multe ori.

După anul 1903 au fost înființate asociații noi și în alte orașe. De regulă, membrii asociațiilor erau, de fapt, abonații revistelor filatelice susținute de asociații și preocupările lor erau majoritar de schimb filatelic. În Brăila (1903 și 1910), Timișoara (1903 și 1906), Sibiu (1903), Târgu-Mureș, Reșița, Iași (1909)[4] societățile filatelice înființate au creat adevărate centre locale de forță filatelică. S-a încercat în mai multe reprize coagularea unor uniuni filatelice pe plan local sau regional. În anul 1907, la Timișoara, prin unificarea celor două asociații existente deja s-a format un pol filatelic puternic dar, intenția exprimată de a se realiza o „federație băănățeană” nu s-a concretizat. Filateliștii timișoreni au avut permanent dorința de a unifica toate asociațiile existente în țară. Au insistat pentru o unificare cu

bucureștenii și au apelat la un artificiu prin care, în anul 1938, au devenit membri cotizanți și ai Societății Filatelice din București dar, în anul 1943 s-au desprins din această asociație.

În perioada interbelică, activitatea filatelică s-a amplificat, favorizată fiind și de îmbunătățirea stării economice a României. În marile orașe, asociațiile se înființau, se divizau, se reunificau în funcție de starea de spirit existentă între membrii asociațiilor. Fenomenele au fost înregistrate în mai toate orașele mari. Printre acestea s-au remarcat orașele Ploiești, Brăila, Arad, Craiova, Caracal, Cluj, Sibiu, Medias, Brașov, Sighisoara, Lugoj, Râmnicu-Vâlcea, Vaslui, Bacău, Săscut, Dorohoi, Galați și Iași. Unele dintre asociații și-au organizat grupe proprii și în alte orașe.

Cea mai tumultuoasă activitate și cele mai neașteptate conflicte s-au manifestat în București. Echipele de conducere se schimbau frecvent, de obicei, din cauza conflictelor personale și la fel de frecvent apăreau noi reviste filatelice, majoritatea cu existență meteorică. În perioada interbelică, dictatura instaurată de Regele Carol al II-lea a folosit filatelia ca mijloc de propagandă și a susținut emiterea a numeroase serii de mărci poștale, unele în condiții speciale, favorabile colecționării numărului unui al țării. Expoziția filatelică din anul 1932 a fost o reușită datorită implicării și patronajului regelui-filatelist, asociațiile filatelice existente nefiind capabile să suporte cheltuielile din fonduri proprii.[3] Al doilea război mondial a determinat un regres profund al activității filatelice dar, imediat după încetarea ostilităților armate, au început să reapară mugurii filateliei. Cercurile filatelice reînviau timid dar, cu speranțe. Raza de lumină se părea că vine de la cercurile filatelice înființate de syndicatele poștașilor. Ele se constituiseră atât pe lângă Poșta Centrală cât și pe lângă unitățile poștale teritoriale.

Încercările de coagulare a cercurilor filatelice pentru constituirea unei uniuni naționale au fost firave și fără niciun rezultat. „Cauzele pot fi multiple, de la orgoliile personale ale filateliștilor până la dificultatea de a impune niște reguli și o disciplină într-o activitate prin excelență individuală, unde lipsesc relațiile de subordonare și care a fost privită întotdeauna ca un hobby”. [1] p. 105 În anul 1945 și-a făcut apariția pe piață, revista „Filatelia”. Contrar obiceiului, revista s-a constituit ca nucleu de la care s-a cristalizat un cerc filatelic. Revista s-a dovedit a fi și o scenă de manifestare a „mâniei proletare”. Marii filateliști de elită ai țării erau „demascați” a fi fost „francmasoni” și falsificatori de piese filatelice deci, „dușmani ai poporului” și erau eliminați nu numai din viața filatelică ci chiar și din istoria filatelică. Inflația și apoi reforma monetară au denaturat valorile colecțiilor. Începuse o nouă dictatură, cea a proletariatului, care a folosit filatelia ca pe o puternică armă de propagandă comunistă după model sovietic. Au supraviețuit doar „filateliștii” care s-au adaptat noilor condiții socio-politice, negând istoria filatelică anterioară și personalitățile ei. Epurările politice din societate i-au ajutat pe oportuniști să preia frâiele filateliei prin obediență față de conducătorii politici. Statul de democrație ►►►

populară a sesizat potențialul ridicat de propagandă al filateliei prin intermediul mărcilor poștale și al altor vectori filatelici. În guvernul țării, filatelia devenea o preocupare de stat și, ca urmare, a fost creată într-un minister o „secție de popularizare” a filateliei. Împreună cu Întreprinderea Comercială de Stat „Filatelia” care a monopolizat editarea și comercializarea timbrului și efectelor poștale, secția de popularizare a filateliei a demarat programul de organizare centralizată, sub controlul direct și permanent al „organelor de stat competente”, a filateliștilor din întreaga țară. Centenarul emiterii primelor mărci poștale românești a constituit un mobil al intensificării acțiunii de organizare a filateliei. Preluată și reactivată de secția de popularizare, revista „Filatelia” a devenit un puternic vector de propagandă. Printre obiectivele revistei se număra și activitatea de organizare a activității filatelice și de ajutor pentru organizarea de noi cercuri filatelice în toată țara. Un prim pas important în organizare l-a constituit înființarea cercului filatelic „București”. Membrii cercului erau personalități culturale și științifice ale momentului precum și activiști acreditați politic. Acest cerc a preluat „provizoriu” acțiunea de organizare a asociației naționale și, sub coordonarea organelor de stat, în cadrul programului de sărbătorire a centenarului primelor mărci poștale românești aprobat de Biroul Politic al C.C. al P.M.R., a înscris oficial, prin hotărâre judecătorească, „Asociația Filateliștilor din R.P.R.” Biroul provizoriu al AFR era nominalizat de forurile politice și avea în componență reprezentanți ai organelor implicate în coordonarea activității. În regiunile țării s-au înființat filiale ale AFR, iar acestea au înglobat toate cercurile filatelice existente. În programul de lucru, AFR și-a propus să dezvolte asociația prin constituirea de noi cercuri care să realizeze obiectivele statutare. Statutul AFR stipula la art.2 că „AFR are drept scop dezvoltarea și popularizarea filateliei, în vederea educării oamenilor muncii și tineretului în spiritul dragostei față de patrie, devotamentului față de construirea socialismului și comunismului în RPR și întărirea prieteniei între popoare” [2]. AFR avea sediul central în București și funcționa sub îndrumarea Direcției Generale a Poștelor și Telecomunicațiilor. Cadrul organizatoric fiind stabilit, s-a trecut la dezvoltarea activității prin „atragera în asociație a tuturor cetățenilor români care practică sau vor să practice filatelia”.[2] Filatelia românească a devenit o „mișcare de masă” și în scurt timp, „mijloc de educație și cultură socialistă”. În parametri generali ai îngrădirilor specifice dictaturii statului socialist, activitatea filatelică românească a marcat numeroase evenimente expoziționale și o reală activitate de cercetare filatelică. Fondurile financiare erau asigurate de Poșta Română pentru manifestările filatelice naționale iar cercurile filatelice, la nivel de filiale, apelau la bunăvoința sindicatelor sau a conducerilor administrative ale unităților economice. Rapoartele asupra activității desfășurate ajungeau la organele de partid și direcțiile de cultură locale, respectiv centrale. „Viața internă” a AFR era controlată de Stat și inițiativele filateliștilor ajungeau la conducerea asociației care „analiza și hotăra”

soarta inițiativelor. Asociația s-a dezvoltat permanent, ajungând la zeci de mii de membri cotizanți. În aceste condiții numerice, structura organizatorică era ramificată către județe, localități și prin filialele județene până la grupele din colectivități. Coordonarea executivă centralizată se realiza prin intermediul unui birou al unui comitet executiv al unui consiliu al AFR. În aceste organisme ale persoanei juridice naționale numită A.F.R., nu exista o limită numerică a aleșilor din fiecare filială județeană și ca urmare, în funcție de prestigiul filialei și al candidaților, o filială putea fi reprezentată de mai mulți filateliști aleși la Conferința Națională. Criza economică evidentă a societății socialiste de la finalul deceniului opt al secolului al XX-lea a avut efecte negative și asupra filateliei românești. AFR a ieșit de sub coordonarea directă a poștei și a trecut, asemeni tuturor „organizațiilor obștești”, sub coordonarea direcțiilor culturale. După această modificare, marile evenimente expoziționale desfășurate au avut succes datorită abnegației unor filateliști ai filialelor și s-au desfășurat prin bunăvoința administrațiilor unor întreprinderi care au „sponsoriizat” financiar, sub coordonarea secțiilor județene de propagandă ale PCR.

Și a venit decembrie 1989! La numai șapte zile de la declanșarea evenimentelor revoluționare, în cadrul Asociației Filateliștilor din România a fost constituit un „Comitet Provizoriu al Frontului Salvării Naționale”. În numele celor „peste 80 de mii de filateliști membri din întreaga țară”, comitetul instituit „salută cu entuziasm victoria democrației, adevărului și dreptății și exprimă întreaga lui adevărată programul Frontului Salvării Naționale”. „Constatând că organele centrale (anterioare n.a) de conducere ale asociației nu au fost alese în mod legal și s-au menținut prin abuz peste termenul prevăzut de art. 12, alin. 2 din statutul AFR, participării au procedat la dizolvarea acestora și au ales (în numele tuturor filateliștilor n.a.) prin vot direct Comitetul Provizoriu al F.S.N. din cadrul AFR, compus din 13 membri...”[5]. În prima lună a anului 1990, la chemarea comitetului de la București, în toate filialele județene au fost alese Comitete Provizorii FSN ale filialelor și s-a exprimat adeziunea la ideile și intențiile consiliului central. Consiliul filialei județului Bihor a transmis inițiativa constituirii „Federației Filateliștilor din România”. Cu eelan revoluționar și cu aceeași „mânie proletară” a fost declanșată o nouă prigoană, de această dată, asupra filateliștilor considerați „comuniști” și, evident, „dușmani ai democrației, adevărului și dreptății” proaspăt declarate victorioase. O parte dintre proletarii anilor anteriori au devenit subit capitaliști și democrați însușindu-și dreptul de a decide destinul filateliei românești. Filatelia a fost folosită cu succes drept machiaj pentru mascarea bubelor trecutului în vederea unei noi intrări, imaculată și inocentă, pe scena publică și socială postdecembristă. Șansa supraviețuirii „filateliștilor izolați” a constituit-o faptul că factorii politici ai noii orânduiri de stat nu au avut ca obiectiv suprimarea fizică a „dușmanilor de clasă” după modelul acțiunilor din anii '50. Ca urmare, majoritatea disensiunilor apărute între ▶▶▶

membrii multor filiale s-au aplanat prin înființarea unor noi asociații, persoane juridice. Tranziția social-economică declanșată, deingolada economică în care a intrat țara, prăbușirea industriei și reducerea drastică a locurilor de muncă au făcut ca circa trei sferturi dintre zecile de mii de filатели să renunțe la pasiunea lor. Inflația declanșată a creat o totală dezamăgire prin prăbușirea valorilor micilor investiții filatelice. Viața filatelică a supraviețuit numai datorită filateliștilor cu activitate efectivă înainte de anul 1989, cercetătorilor și expozanților. Numărul noilor asociații independente, devenite persoane juridice prin transformarea fostelor filiale dependente de fostul AFR se diminuează continuu. Pentru menținerea ca membră a Federației Internaționale de Filatelie (FIP), se impunea crearea unei forme organizatorice care să poată reprezenta toți filateliștii din România. Asociația Filateliștilor din România s-a transformat în anul 1998 în Federația Filateliștilor din România, conform hotărârii tuturor delegaților asociațiilor din țară. Revenind parcă la metehnele de la începuturile organizării filateliștilor, în mod unilateral și abuziv, fără a mai consulta o dată asociațiile, în momentul depunerii documentelor pentru înregistrare la tribunal, președintele în exercițiu a decis schimbarea numelui în cel de Federația Filatelică Română. Lipsiți de experiență juridică și practică democratică, filateliștii români au înțeles foarte greu mecanismul funcționării unei federații și, ca urmare, în activitatea FFR au survenit câteva încălcări ale statutului, una dintre ele conducând chiar la invalidarea prin hotărâre judecătorească a unui congres de alegeri și reluarea alegerilor. Incompatibilitățile dintre scopurile filateliștilor și organizarea federației au fost semnalate de mulți filateliști activi din toată țara. Se știe că o federație a filateliștilor, ca persoană juridică, este o asociere a unor altor persoane juridice numite asociații filatelice, la rândul lor, formate

din filateliști, persoane fizice. Membrii federației nu sunt filateliști ci asociațiile de filateliști membre, participând la acțiuni prin reprezentanții lor. În organele de conducere operativă au funcții asociațiile-membre prin reprezentanți și nu filateliștii, persoane fizice.

După incursiunea prin evenimintele istoriei filateliei am redeschis ochii și am revenit în sala congresului FFR - 2017 de la Brașov. Printr-un consens ca de poveste, asociațiilor reprezentate de delegații prezenți li s-au atribuit funcții în consiliul federației. Am aflat că locurile obținute de membrii federației au fost: AF Brașov 3 funcții, AF București 2 funcții, AF Cluj-Napoca o funcție și AF Constanța o funcție. Printr-o simplă logică aritmetică se constată că membrul FFR numit AF Brașov împreună cu doar una dintre oricare celelalte trei asociații membre cu funcții poate constitui majoritatea necesară luării deciziilor de orice fel privind activitatea filatelică din România. Așadar, două asociații pot hotărâ soarta tuturor filateliștilor români și drumul lor în contextul internațional. După 126 de ani de evoluție, pornind de la cei șapte membri fondatori ai singurei asociații constituite care reprezenta familia românească s-a ajuns ca doar patru filateliști din două asociații să reprezinte familia românească. Filatelia din România a revenit la **matca** ei din zona izvorului pornit tumultuos în urmă cu peste un secol și sunt toate premisele ca matca să rămână fără rău în viitorul apropiat!

Bibliografie:

- [1] Cristian A. Scăianu - *Istoria mișcării filatelice din România*, Ed. Oscar Print, București, 2011
- [2] *** - *Statutul Asociației Filateliștilor din România*, București, 1968
- [3] www.kolektor.ro
- [4] Mihai Ceucă - *Grigore Pascu, primul filatelist din Bacău*, Ed. Tipografia, Bacău, 1991
- [5] AFR București, adresa nr.35/10.01.1990

► Schimb filatelic ► cumpărare ► vânzare

► Colectionar, strâng mărci poștale din Andora (franceză și spaniolă), Malta, Pribaltica, Ungaria și Albania, orice perioadă, după contact prealabil la tel. 0746 073 781 (mobil) sau 0332 426 425 (fix), Budeanu Neculai.

► Caut scrisoare sau fragment având

aplicată ștampila ocazională IXeme Congres International de Medicine et de Pharmacie Militaires, București 1937, computerstamps@yahoo.ro.

► Caut literatură referitoare la emisiunea Ziariști-1920-Újságírók. Mă interesează articole din presa vremii, precum și materiale legate de Congresul Ziariștilor din Transilvania și Banat, respectiv Ottó Ámon.

Contact: office@stampland.net

Emisiunile de mărci poștale românești se pot consulta pe site-ul Romfilatelia (<http://www.romfilatelia.ro/ro/>) sau pe site-ul UPU - WADP Numbering System (WNS) <http://www.wnsstamps.ch/en>

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.

► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția

acestora.

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.

► Manuscrisele spre publicare se transmit editorului: computerstamps@yahoo.ro

ISSN 2065-6009

philatelica.ro este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la

Director: Coriolan CHIRICHEȘ

Cap limpede: Coriolan CHIRICHEȘ

Traduceri: Gilda ROȘCA

Abonamente: coriolan2006@yahoo.com

Format electronic: <http://www.philatelia.ro/revista.html>

Col (r) dr Ioan DANILIUC (1948 - 2017)

urmare de pe coperta 1

Dr Ioan Daniliuc, după absolvirea liceului „Ștefan cel Mare” din Suceava, a urmat cursurile școlii Tehnice Sanitare din Iași, iar apoi cele ale Facultății de Medicină Generală și ale Institutului Medico-Militar din București (1968-1974).

Activitatea filatelică organizată o începe în anul 1960 când devine membru al Filialei AFR Suceava unde rămâne membru cotizant până în 1974. Din 1974 activează în cadrul Filialei AFR Vrancea ca membru al cercului filatelic „Unirea” din Focșani, deținând funcțiile de membru al Comitetului și apoi secretar al acestei asociații. Începând cu anul 1988 desfășurându-și activitatea profesională în București, devine membru al cercului „Bucur” din cadrul Asociației Filateliștilor din București, un an mai târziu fiind ales în comitetul de conducere al acestei structuri. În 1990 devine membru supleant al comitetului director al Societății Române de Filatelie Tematică și Maximafile, structură în care deține apoi funcția de secretar și apoi de președinte. A activat de asemenea ca: președinte al

Comisiei de Maximafile a FFR (1996-2007); secretar general al FFR (2000-2006); membru al Biroului Comisiei FIP de Maximafile (2000-2004); membru al colegiului de redacție al revistei *Filatelia* (2000-2006). În anul 2007 își înscrie numele pe lista fondatorilor Societății Române de Maximafile „Dr. Valeriu Neaga”, deținând funcția de vicepreședinte. Concomitent, a deținut calitatea de membru al Asociației *Les Maximaphiles Français* și al Asociației Italiene de Maximafile.

Autor a numeroase articole publicate în reviste de specialitate și a două lucrări de referință în domeniul maximafilei: *Ghid de maximafile* (2003), *Maximafilea în România - monografie / La maximafile en Roumanie - monographie* (2008).

Indiferent din ce structură a făcut parte, numele doctorului Ioan Daniliuc se regăsește în cataloagele și documentele majorității manifestărilor filatelice din ultimii patruzeci de ani. A fost un machetator creativ de coperti pentru lucrări de filatelie. A machetat emisiunile de mărci poștale: *Dominitorii Moldovei (I)*, 1993 (Repu-

blica Moldova), *Expoziția BALCANMAX*, 1997 (România). În calitate de membru al comisiilor de organizare, membru sau președinte de juriu, semnatat al unor articole de specialitate, expozant sau simplu machetator de ștampile și materiale ocazionale, amprenta prezenței sale în peisajul filatelic românesc și într-o oarecare măsură, în cel european, este evidentă și recunoscută.

Doctorul Ioan Daniliuc a fost recunoscut drept cel mai asiduu cercetător al istoriei maximafilei și unul dintre principalii participanți la dezvoltarea acestei ramuri a filateliei. Lucrările sale de teorie a maximafilei și de istorie a maximafilei românești și mondiale sunt considerate indispensabile oricărui maximafilist. Aceste lucrări s-au bucurat de un imens succes la cititori și au beneficiat, la apariție, de elogi ale criticilor, specialiștilor și maximafilistilor. Revistele de specialitate au prezentat lucrările și au consensnat ecouri pozitive.

Dumnezeu să-l odihnească în pace în veșnicia Sa!

Dan N. DOBRESCU

Maxime, ștampile, plicuri ocazionale... au apus pentru prietenul și colegul nostru col. (r) dr. Ioan Daniliuc. Am pierdut nu numai un coleg de pasiune foarte apreciat ci și o mare personalitate a filateliei românești. Când dorești să-ți exprimi aprecierea și respectul pentru un coleg împreună cu care ai apreciat exponate, cu care

te-ai sfătuit zeci de ore pentru diverse realizări filatelice sau pentru participări la manifestările filatelice la care am fost invitați apare și întrebarea: De acum, cu cine?

Am sufletul cernit după această dispariție.

Dumnezeu să-l odihnească.

Coriolan CHIRICHEȘ

Nicos Rangos și Anny Boyard despre *Maximafilea în România - monografie* *La maximafile en Roumanie - monographie*

Nicos Rangos, îl felicită pe autor pentru modul în care prezintă „mărturiile detaliate și aprofundate a evenimentelor istorice, cu ajutorul ilustratelor maxime, însoțite de fotografii și documente”.

Anny Boyard: „despre maximafile s-au scris multe cărți, dar

niciuna nu a fost concepută ca un omagiu adus celor care au contribuit la transformarea acestei specializări filatelice, într-una din cele mai cunoscute ramuri ale sale. Lucrarea dr. Ioan Daniliuc acoperă această lacună, evocând marile nume ale filateliei internaționale care și-au pus amprenta pe istoria maximafilei”.

Chers amis,
Les maximaphiles roumains sont en deuil!

Notre ami et collègue, le Dr. Ioan Daniliuc est décédé aujourd'hui.

Les collègues philatélistes qui le connaissaient et travaillaient avec lui garderont un souvenir impérissable!

Que Dieu ait son âme!

Vasile DOROȘ
Mihai CEUCĂ

PS. Vous pouvez lire notre hommage sur les blogs: <https://rememberneaga.blogspot.ro/>; <https://srmdvn.blogspot.ro/>, en utilisant l'outil de traduction disponible sur la colonne droite du blog.

